

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ MINISTERSTVO KULTURY ĀECKÉ REPUBLIKY
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
STÁTNI ORCHESTR THESSALONIKI

50
ΧΡΟΝΙΑ ΚΟΘ
50 LET SOT

VERDI REQUIEM

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

THESSALONIKI STATE SYMPHONY ORCHESTRA

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης
Μύρων Μιχαηλίδης

Artistic Director of TSSO
Myron Michailidis

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών (ΕΤΟΣ)

Πρόεδρος
Βασίλης Γάκης
Αντιπρόεδρος
Κωνσταντίνος Καλαιτζής

Μέλη
Θεοφάνης Καραγιώργος
Στέλλα Μπότζα
Ευσταθία Μαυρίδου-Γκουτζίκα

Economic Committee of TSSO (ETOS)

President
Vassilis Gakis
Vice-President
Konstantinos Kalaitzis

Members
Theofanis Karagiorgos
Stella Botza
Efsthathia Mavridou-Goutzika

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
HELLENIC MINISTRY OF CULTURE

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης
εποπτεύεται και επιχορηγείται
από το Υπουργείο Πολιτισμού

Η συναυλία στο Smetana Hall
της Πράγας πραγματοποιείται
υπό την αιγίδα της ελληνικής
πρεσβείας στην Πράγα.

Συντονισμός - Επιμέλεια ύλης:

Θεοδώρα Καραμανίδου

Μουσικολογική επιμέλεια:

Evelin Voigtmann

Φωτογραφίες ΚΟΘ:

Νώντας Στυλιανίδης

Μεταφράσεις:

Γλώσσημα και Βέρχαϊμ
Ελληνική Πρεσβεία Πράγας

Σχεδιασμός εντύπου:

pad advertising

Φιλμ - Εκτυπώσεις:

Ι. Μαμαλάκης Α.Ε.

PRE

10.04.09

Μέγαρο Μουσικής
Θεσσαλονίκης

VERDI REQUIEM

Παρασκευή

10/04/09

ώρα έναρξης 21:00

Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης

Giuseppe Verdi (1813-1901)

“Messa da Requiem”

για σολίστες, χορωδία και ορχήστρα

Διάρκεια: 72'

Μύρων Μιχαηλίδης

διεύθυνση ορχήστρας

Georgina Lukács

σοπράνο

Natela Nicoli

μέτζο σοπράνο

Mario Malagnini

τενόρος

Γιάννης Γιαννίσης

μπάσος

Χορωδία Μακεδονία

Αντώνης Κοντογεωργίου

διευθυντής χορωδίας

Αγγελική Κρίσιλα

βοηθός διευθυντή χορωδίας

I. INTROITUS:

Requiem

σοπράνο, άλτο, τενόρος, μπάσος και χορωδία

II. SEQUENTIA:

Dies irae

χορωδία

Tuba mirum

μπάσος και χορωδία

Mors stupebit

μπάσος

Liber scriptus proferetur

άλτο και χορωδία

Dies irae

χορωδία

Quid sum miser tunc dicturus

σοπράνο, άλτο και τενόρος

Rex tremendae majestatis

σοπράνο, άλτο, τενόρος, μπάσος και χορωδία

Recordare

σοπράνο και άλτο

Ingemisco

τενόρος

Confutatis maledictis

μπάσος

Dies irae

χορωδία

Lacrymosa dies illa

σοπράνο, άλτο, τενόρος, μπάσος και χορωδία

III. OFFERTORIO

άλτο, τενόρος και μπάσος

IV. SANCTUS

διπλή χορωδία

V. AGNUS DEI

σοπράνο, άλτο και χορωδία

VI. LUX AETERNA

άλτο, τενόρος και μπάσος

VII. LIBERA ME

σοπράνο και χορωδία

GIUSEPPE VERDI (1813-1901) “MESSA DA REQUIEM”

ΓΙΑ ΣΟΛΙΣΤΕΣ, ΧΟΡΩΔΙΑ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Ιταλός συνθέτης (Ρόνκολε Πάρμας 1813 – Μιλάνο 1901).

Ο Τζιουζέπε Βέρντι άρχισε τις μουσικές του σπουδές σε ηλικία οκτώ ετών, ενώ στα δώδεκα χρόνια του ήταν πλέον επαγγελματίας πιανίστας. Παρακολούθησε μαθήματα μουσικής στη Φιλαρμονική Εταιρεία της γενέτειράς του, ενώ αργότερα τελειοποίησε τις γνώσεις του με ιδιωτικά μαθήματα, χάρη σε μια υποτροφία που εξασφάλισε.

Αρχικά διακρίθηκε ως διευθυντής της μπάντας της γενέτειράς του και ως συνθέτης και πιανίστας.

Το 1837 συνέθεσε την πρώτη του όπερα *Ομπέρτο, κόμης του Αγίου Βονιφάτιου*, που εκτελέστηκε το 1839 στο Μιλάνο. Ακολούθησαν η κωμική όπερα *Μια μέρα βασιλείας* και ο *Ναμπούκο*, που πρωτοπαίχτηκε στο Μιλάνο το 1842.

Η μουσική του Βέρντι είναι επηρεασμένη βαθιά από τους αγώνες για την ιταλική ανεξαρτησία και τα έργα του είναι γεμάτα με επαναστατικά μουσικά μηνύματα.

Έργα του: *Η μάχη του Λενιάνο* (1849), *Λουίζα Μίλλερ* (1849), *Ριγκολέττο* (1851), *Τροβατόρε* (1853), *Τραβιάτα* (1853), *Σικελικός Εσπερινός* (1855), *Χορός Μεταμφιεσμένων* (1859), *Μάκβεθ* (1865), *Δον Κάρλος* (1867), *Η Δύναμη του Πεπρωμένου* (1869), *Αϊντα* (1871), *Οθέλλος* (1877), *Φάλσταφ* (1893) κ.ά.

Όταν πέθανε ο Ροσσίνι, στις 13 Νοεμβρίου 1868, ο Βέρντι που τον θαύμαζε ως μεγάλο καλλιτέχνη και άνθρωπο, σκέφτηκε να τιμήσει την μνήμη του με μια μεγάλη νεκρώσιμη ακολουθία (Requiem). Απευθύνθηκε λοιπόν στον Μαριάνι, διευθυντή ορχήστρας στην Μπολόνια και του πρότεινε το εξής: Όλοι οι Ιταλοί συνθέτες της εποχής εκείνης, με επικεφαλής τον Μερκαντάντε, να συνεργαστούν σε αυτή τη λειτουργία, γράφοντας ο καθένας ένα μέρος. Η λειτουργία θα παιζόταν μόνο μια φορά το χρόνο, την ημέρα του

θανάτου του Ροσσίνι και τον υπόλοιπο χρόνο θα έμενε στο Ωδείο της Μπολόνια.

Δεκατρείς συνθέτες απάντησαν σε αυτό το προσκλητήριο, ενώ ο Βέρντι ανέλαβε να γράψει το τελευταίο μέρος «Ελευθέρωσέ με» (“*Libera me*”). Τελικά η ιδέα δεν πραγματοποιήθηκε για δύο λόγους: από τη μια διότι ο ιμπρεσάριος της Μπολόνια δεν ήθελε να παραχωρήσει δωρεάν τη χορωδία και την ορχήστρα και από την άλλη διότι ο Μαριάνι θεώρησε προσβλητικό το ότι δεν του ανέθεσαν να γράψει και αυτός ένα μέρος της λειτουργίας και αρνήθηκε να διευθύνει το έργο. Πάντως ο Βέρντι έγραψε το «Ελευθέρωσέ με» και σκεφτόταν να γράψει και τα άλλα μέρη, αλλά μεσολάβησε η παραγγελία της *Aida* και έτσι η ιδέα της Νεκρώσιμης Ακολουθίας εγκαταλείφθηκε.

Στις 22 Μαΐου 1873 πέθανε άλλη μια δόξα της Ιταλίας, ο ποιητής Αλεσσάντρο Μαντσόνι. Ο Βέρντι, που τον λάτρευε κυριολεκτικά, ένωσε τόσο μεγάλη συντριβή, που δεν μπόρεσε να παρευρεθεί στην κηδεία του. Στις 3 Ιουνίου πήγε να προσκυνήσει τον τάφο του και έπειτα από λίγες μέρες έγραψε στο δήμαρχο του Μιλάνου, προτείνοντας τη σύνθεση μιας λειτουργίας εις μνήμην του ποιητή. Ξεκινώντας από το «Ελευθέρωσέ με» τελείωσε όλο το έργο και στην πρώτη επέτειο του θανάτου του Μαντσόνι, στις 22 Μαΐου 1874, η Νεκρώσιμη Ακολουθία παίχτηκε στην εκκλησία του Αγ. Μάρκου στο Μιλάνο. Ο ίδιος ο Βέρντι διηύθυνε την ορχήστρα αποτελούμενη από 100 μουσικούς και τη χορωδία με 120 χορωδούς.

Η επιτυχία ήταν εκπληκτική, τα χειροκροτήματα ατελείωτα και έγιναν πολλά «μπιζ». Αμέσως μετά η εκτέλεση επαναλήφθηκε άλλες τρεις φορές στο Μιλάνο με την ίδια πάντοτε επιτυχία και έπειτα το έργο χειροκροτήθηκε με ενθουσιασμό σε όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Ακόμα και όσοι θεωρούσαν τον Βέρντι μέτριο συνθέτη, που «διαφθείρει» το γούστο των Ιταλών, παραδέχτηκαν πως το έργο είναι αριστουργηματικό.

Από την εποχή εκείνη μέχρι σήμερα, η επιτυχία του έργου δεν κλονίστηκε και αν μερικοί βρίσκουν πως του λείπει το έντονο πένθιμο ύφος, δεν πρέπει να ξεχνούν πως ο Βέρντι, με τη μεσογειακή ψυχρότητα, εκφράζει τα αισθήματά του εντελώς αυθόρμητα, με εκφραστική δύναμη και εσωτερικό λυρισμό, αλλά πάντοτε στο φως του μεσογειακού ήλιου που δεν επιτρέπει πολλή σκιά.

Για να αναλυθεί όλο το *Requiem* του Βέρντι θα χρειαζόταν όχι μόνο ατελείωτες σελίδες, αλλά και πένα ποιητή, γι' αυτό θα περιοριστούμε σε λίγες γραμμές, τόσες όσο να μπορεί να κατατοπιστεί ο ακροατής.

Το έργο αρχίζει με μερικά εισαγωγικά μέτρα, που παίζουν τα βιολοντσέλα και αμέσως μπαίνει ψιθυριστά η χορωδία με το «Αιώνια ανάπαυση» (*Requiem aeternam*) και η ικεσία συνεχίζεται με ένα χορωδιακό φουγκάτο. Το μέρος κλείνει με ένα υπέροχο «Κύριε ελέησον» που αναπτύσσεται από τους τέσσερις σολίστ και τη χορωδία.

Το δεύτερο μέρος «Η μέρα της οργής» (*Dies irae*) αρχίζει με μια δυναμική είσοδο της χορωδίας, που ξανακούγεται αρκετές φορές στη συνέχεια του έργου και επαναλαμβάνεται και στο τελικό «Ελευθέρωσέ με». Το *Tuba mirum* έχει έναν ιδιαίτερα δραματικό χαρακτήρα, αρχίζει με σαλπίσματα που σιγά σιγά δυναμώνουν σε ένα εντονότατο αποκορύφωμα. Στο σημείο αυτό μπαίνουν οι μπάσοι για να αναγγείλουν τον ερχομό της «Δευτέρας Παρουσίας». Το μέρος αυτό διαιρείται σε άλλα μικρότερα, από τα οποία ξεχωρίζουν το ωραίο τερτσέτο *Quid sum miser*, το σφριγηλό ντουέτο *Recordare*, καθώς και δυο εντυπωσιακά σόλι για τενόρο (*Ingemisco*) και μπάσο (*Confutatis*).

Το *Offertorio* είναι γραμμένο σε ύφος όπερας. Ο συνθέτης ξαναγυρίζει στο θρησκευτικό ύφος με το *Sanctus*, που αναπτύσσεται σε οκτάφωνη φούγκα για διπλή χορωδία. Το *Benedictus* που ακολουθεί διακρίνεται από μια βαθύτατη λυρική συγκίνηση, αν και

κάπου κάπου ξεχωρίζει κάποια απήχηση από το ύφος της όπερας.

Το "Agnus Dei" αρχίζει με ένα ντουέτο για τις δυο γυναικείες φωνές χωρίς συνοδεία, επαναλαμβάνεται από τη χορωδία και την ορχήστρα, ξαναγυρίζει στους σολίστες και τελικά η ωραία μελωδία συμπληρώνεται από τη χορωδία.

Το "Lux aeterna" (τερτσέτο για άλτο, τενόρο και μπάσο) είναι εμποτισμένο από μια ανατριχιαστική τραγικότητα και έρχεται σε αντίθεση με τα άλλα μέρη, που τα διακρίνει μια θεία γαλήνη.

Τέλος το "Libera me" αποτελεί ευκαιρία να ξανακούσουμε τμήματα από τα προηγούμενα μέρη, ιδιαίτερα το αρχικό "Requiem" και το "Dies irae" και τελειώνει με μια κολοσσιαία φούγκα.

Από το πρόγραμμα των ΙΔ' Δημητρίων, Οκτώβριος 1979

Επιμέλεια κειμένου: Evelin Voigtmann

GIUSEPPE VERDI “MESSA DA REQUIEM”

ΓΙΑ ΣΟΛΟ ΦΩΝΕΣ, ΧΟΡΩΔΙΑ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

I. INTROITUS

(chorus)

Andante Requiem aeternam dona eis, Domine,
et lux perpetua luceat eis.

Poco piu Te decet hymnus, Deus, in Sion,
et tibi reddetur votum in Jerusalem.
Exaudi orationem meam,
Ad te omnis caro veniet.

Attacca subito Requiem aeternam etc.
(come prima)

(four soloists and chorus)
Animando un poco

Kyrie eleison.
Christe eleison
Kyrie eleison.

ΕΙΣΟΔΟΣ

(χορωδία)

Δώσε σ' αυτούς την αιώνια ανάπαυση, Κύριε,
και το αιώνιο φως να τους φωτίσει.

Σε σένα, Θεέ, ταιριάζει ο ύμνος στη Σιών,
και θα σου αποδοθεί προσευχή στην Ιερουσαλήμ.
Άκουσε την προσευχή μου,
Σε σένα θα έρθει κάθε ύπαρξη.

Δώσε σ' αυτούς τη αιώνια ανάπαυση ...

(φωνητικό κουαρτέτο και χορωδία)
Κύριε ελέησον
Χριστέ ελέησον
Κύριε ελέησον.

II. SEQUENTIA-Dies irae

(chorus)

Allegro agitato Dies irae, dies illa,
solvat saeculum in favilla,
teste David cum Sibylla.

Quantus tremor est futurus,
quando iudex est venturus,
cuncta stricte discussurus.

(basso and chorus)
Allegro sostenuto

Tuba mirum spargens sonum
per sepulchra regionum
coget omnes ante thronum.

ΣΕΚΟΥΕΝΤΙΑ -Ημέρα οργής

(χορωδία)

Ημέρα οργής η ημέρα αυτή,
που όλο το σύμπαν τέφρα θα γενεί,
καθώς ο Δαβίδ κι η Σίβυλλα έχουν πει.

Πόσος τρόμος στην ψυχή θέλει γίνει,
όταν ο Κριτής την ημέρα εκείνη
τα πάντα θα εξετάσει και θα κρίνει.

(μπάσος και χορωδία)
Η σάλπιγγα θα ηχεί με θείο τόνο
βαθιά μες στους τάφους και τότε μόνο
θα σταθούν οι θνητοί μπροστά στο θρόνο.

(basso) Molto meno mosso	Mors stupebit et natura, cum resurget creatura, Judicanti responsura.	(μπάσος) Θα παραλύουν θάνατος και φύση, όταν η πλάση τότε θα ξυπνήσει, στον Δίκαιο Κριτή για να απαντήσει.
(alto and chorus) Allegro molto sostenuto	Liber scriptus proferetur, in quo totum continetur, unde mundus judicetur. Judex ergo cum sedebit, quidquid latet apparebit, nil inultum remanebit.	(άλτο και χορωδία) Η γεγραμμένη βίβλος θ' αναφανεί, αυτή όπου τα πάντα έχουν γραφεί κι απ' όπου όλος ο κόσμος θα κριθεί. Κι όταν ο Κριτής στο θρόνο καθίσει, ό,τι λάνθανε με φως θα φωτίσει, ατιμώρητον ουδένα θ' αφήσει.
(chorus) Allegro agitato	Dies irae ...	(χορωδία) Ημέρα οργής
(soprano, alto and tenor) Adagio	Quid sum miser tunc dicturus, quem patronum rogaturus, cum vix justus sit securus?	(σοπράνο, άλτο και τενόρος) Τότε ο άθλιος τί λόγια θα πω και ποιόν προσάτη θα επικαλεστώ, όταν όλοι θα τρέμουν τον τιμωρό;
(four soloists and chorus) Adagio maestoso	Rex tremendae majestatis, qui salvandos salvas gratis, salva me, fons pietatis.	(φωνητικό κουαρτέτο και χορωδία) Βασιλιά του τρομερού μεγαλείου, σώζεις δικαίους εκ του μαρτυρίου, σώσε με, ω πηγή ελέους θείου.
(soprano and alto) Lo stesso tempo	Recordare, Jesu pie, quod sum causa tuae viae, ne me perdas illa die. Quaerens me sedisti lassus, redemisti, crucem passus, tantus labor non sit cassus. Juste judex ultionis, donum fac remissionis, ante diem rationis.	(σοπράνο και άλτο) Την ημέρα εκείνη, παρακαλώ, Συ, που για μένα ανέβηκες στο σταυρό, Φιλεύσπλαχνε Ιησού, μη μ' αφήσεις να χαθώ. Μ' αναζήτησες ώσπου να κουραστείς, για μένα ήλθες στη γη να σταυρωθείς, τόσος μόχθος ας μη μείνει αφανής. Δίκαιε Κριτή Συ της τιμωρίας, δώσε μου άφεση της αμαρτίας, πριν έλθει η μέρα της απολογίας.

	(tenor)	Ingemisco tanquam reus, culpa rubet vultus meus, supplicanti parce, Deus.	(τενόρος)	Οδύρομαι, ως υπόδικος θρηνώ και εκ της ενοχής μου ερυθριώ, σπλαχνίσου με, Θεέ, Σε παρακαλώ.
Poco meno mosso		Qui Mariam absolvisti, et latronem exaudisti, mihi quoque spem dedisti.		Συ που συγχώρεσες την αμαρτωλή, Συ που εισάκουσες τον ένα ληστή, μου χάριες ελπίδα παντοτινή.
		Preces meae non sunt dignae, sed tu, bonus, fac benigne ne perenni cremer igne.		Ανάξιες, Κύριε, οι δεήσεις, αλλά Εσύ, ως αγαθός, θα φροντίσεις στο αιώνιο πυρ να μη μ' αφήσεις.
		Inter oves locum praesta, et ab hoedis me sequestra, statuens in parte dextra.		Θέση μεταξύ των προβάτων ζητώ, απ' τα ερίφια ν' αποχωριστώ και εκ δεξιών Σου να καταταγώ.
	(basso)		(μπάσος)	
Andante		Confutatis maledictis, flammis acribus addictis, voca me cum benedictis! Confutatis ...		Συ αφανίζεις τους καταραμένους, στο αιώνιο πυρ τιμωρημένους, κάλεσέ με μαζί με τους ευλογημένους! Συ αφανίζεις....
		Oro supplex et acclinis, cor contritum quasi cinis, gere curam mei finis.		Δέομαι ικέτης και γονυκλινής, αποκαμωμένος εκ της συντριβής, ως το τέλος να με υπερασπισθείς.
	(chorus)		(χορωδία)	
Allegro come prima		Dies irae, dies illa, solvat saeculum in favilla, teste David cum Sibylla.		Ημέρα οργής η ημέρα αυτή, που όλο το σύμπαν τέφρα θα γενεί, καθώς ο Δαβίδ κι η Σίβυλλα έχουν πει.
(four soloists and chorus)			(φωνητικό κουαρτέτο και χορωδία)	
Largo		Lacrymosa dies illa, qua resurget ex favilla judicandus homo reus.		Ημέρα δακρύων θα είναι αυτή, που απ' τη στάχτη μέσα θ' αναστηθεί ο κάθε υπόδικος, για να κριθεί.

Animando un poco

Huic ergo parce, Deus,
pie Jesu Domine,
dona eis requiem. Amen.

Ευσπλαχνίσου τον, Θεέ μου,
και εσύ, γλυκέ Ιησού, χάρισε του
την αιώνια ανάπαυση. Αμήν.

III. OFFERTORIO

(alto, tenor, basso)

Andante mosso

Domine Jesu Christe,
Rex gloriae, libera animas
omnium fidelium defunctorum.
De poenis inferni, et de profundo lacu.
Libera eas de ore leonis
ne absorbeat eas Tartarus
ne cadant in obscurum!

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

(άλτο, τενόρο, μπάσος)

Κύριε Ιησού Χριστέ,
Βασιλιά της δόξας, σώσε τις ψυχές
όλων των νεκρών πιστών.
Απ' τις τιμωρίες της κόλασης και από βαθύ λάκκο.
Λύτρωσέ τις απ' το στόμα του λέοντος
για να μη τις καταπιεί ο τάρταρος
και για να μην πέσουν στο σκότος!

(four soloists)

Allegro mosso

Sed signifer sanctus Michael
repraesentet eas in lucem sanctam,
quam olim Abrahae promisisti
et semini ejus.

(φωνητικό κουαρτέτο)

Αλλά ο Άγιος Μιχαήλ, ο Σημαιοφόρος
να τις οδηγήσει στο άγιο φως,
που υποσχέθηκες στον Αβραάμ
και τους απογόνους του.

Adagio

Hostias et preces, tibi,
Domine, laudis offerimus,
Tu suscipe pro animabus illis,
quarum hodie memoriam facimus,
fac eas, Domine,
de morte transire ad vitam.

Σε σένα, Κύριε, φέρνουμε θυσίες
και αναπέμπουμε δεήσεις,
δέξου τες, Κύριε, για τις ψυχές,
που σήμερα μνημονεύουμε,
αξιώσέ τες, Κύριε,
από το θάνατο να μεταβούν στη ζωή.

Come prima

Quam olim Abrahae promisisti
et semini ejus.
Libera animas omnium fidelium
defunctorum de poenis inferni.
Fac eas,
de morte transire ad vitam.

Όπως υποσχέθηκες στον Αβραάμ
και τους απογόνους του.
Λύτρωσε τις ψυχές όλων των νεκρών πιστών
από τις τιμωρίες της κόλασης.
Αξιώσέ τες,
από το θάνατο να μεταβούν στη ζωή.

IV. SANCTUS

(double chorus)

Allegro

Sanctus, Sanctus, Sanctus,
Dominus Deus Sabaoth!
Pleni sunt coeli et terra gloria tua.
Hosanna in excelsis.
Benedictus qui venit in nomine
Domini.
Hosanna in excelsis.

V. AGNUS DEI

(soprano, alto and chorus)

Andante

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
Dona eis requiem.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
Dona eis requiem sempiternam.

VI. LUX AETERNA

(alto, tenor and basso)

Allegro moderato

Lux aeterna luceat eis, Domine,
cum sanctis tuis in aeternum,
quia pius es.
Requiem aeternam dona eis, Domine,
et lux perpetua luceat eis.

ΑΓΙΟΣ

(διπλή χορωδία)

Άγιος, Άγιος, Άγιος
Κύριος Σαβαώθ!

Ο ουρανός και η γη είναι γεμάτοι από τη δόξα σου.
Ωσαννά στους ουρανούς.
Ευλογημένος αυτός που έρχεται
στο όνομα του Κυρίου.
Ωσαννά στους ουρανούς.

Ο ΑΜΝΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

(σοπράνο, άλτο και χορωδία)

Αμνέ του Θεού, που αίρει τις αμαρτίες του κόσμου,
ανάπαυσέ τους.
Αμνέ του Θεού, που αίρει τις αμαρτίες του κόσμου,
δώσε σε αυτούς αιώνια ανάπαυση.

ΤΟ ΑΙΩΝΙΟ ΦΩΣ

(άλτο, τενόρος, μπάσος)

Το αιώνιο φως ας τους φωτίσει, Κύριε,
μαζί με τους Αγίους στην αιωνιότητα,
επειδή είσαι φιλεύσπλαχνος.
Δώσε σ' αυτούς την αιώνια ανάπαυση, Κύριε,
και το αιώνιο φως ας τους φωτίσει.

VII. LIBERA ME (soprano and chorus)	Moderato	<p>Libera me, Domine, de morte aeterna, in die illa tremenda, quando coeli movendi sunt et terra, dum veneris judicare saeculum per ignem.</p> <p>Tremens factus sum ego et timeo, dum discussio venerit atque ventura ira, quando coeli movendi sunt et terra.</p>	ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕ ΜΕ (σοπράνο και χορωδία)	<p>Ελευθέρωσέ με, Κύριε, απ' τον αιώνιο θάνατο, εκείνη την ημέρα του τρόμου, όταν οι ουρανοί και η γη θα σειστούν, όταν θα έρθεις να κρίνεις τους ανθρώπους με τη φωτιά.</p> <p>Με κυριεύει φόβος και τρόμος, γιατί πλησιάζει η κρίση και η οργή σου, όταν οι ουρανοί και η γη θα σειστούν.</p>
(chorus) Allegro agitato	(chorus)	<p>Dies irae, dies illa, calamitatis et miseriae, dies magna et amara valde.</p>	(χορωδία)	<p>Αυτή η μέρα, μέρα οργής, δυστυχίας και αθλιότητας, μέρα μεγάλη και πολύ πικρή.</p>
(soprano and chorus) Andante	Andante	<p>Requiem aeternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis.</p>	(σοπράνο και χορωδία)	<p>Την αιώνια ανάπαυση δώσ' τους, Κύριε, και αιώνιο φως να τους φωτίζει.</p>
Moderato-Allegro risoluto		<p>Libera me, Domine, de morte aeterna, in die illa tremenda. Libera me, quando coeli movendi sunt et terra, dum veneris judicare saeculum per ignem.</p> <p>Libera me, Domine, de morte aeterna, in die illa tremenda. Libera me!</p>		<p>Ελευθέρωσέ με, Κύριε, απ' τον αιώνιο θάνατο, εκείνη την ημέρα του τρόμου. Ελευθέρωσέ με, όταν οι ουρανοί και η γη θα σειστούν, όταν θα έρθεις να κρίνεις τους ανθρώπους με τη φωτιά.</p> <p>Ελευθέρωσέ με, Κύριε, απ' τον αιώνιο θάνατο, εκείνη την ημέρα του τρόμου. Ελευθέρωσέ με!</p>

*Η μετάφραση της Σκεουέντια (αρ. 11) είναι της Λουΐζας Μητσάκου
και του υπολοίπου κειμένου της Evelin Voigtmann.*

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης είναι ένα από τα δύο σημαντικότερα συμφωνικά σχήματα της Ελλάδας. Το ρεπερτόριο που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμά της ξεκινά από τη μουσική μπαρόκ και φθάνει μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 21ου αιώνα.

Ιδρύθηκε το 1959 από τον Έλληνα μουσουργό Σόλωνα Μιχαηλίδη και κρατικοποιήθηκε το 1966. Πολλοί και σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες ανέλαβαν τη διευθυντική «σκυτάλη» της. Πρώτος ο ιδρυτής της και στη συνέχεια ο Γεώργιος Θυμής, ο Άλκης Μπαλτάς, ο Κάρολος Τρικολίδης, ο Κοσμάς Γαλιλαίας, ο Κωνσταντίνος Πατσαλίδης, ο Λεωνίδας Καβάκος και ο Μίκης Μιχαηλίδης. Σήμερα ο αριθμός των μελών της ορχήστρας ανέρχεται στους εκατόν είκοσι περίπου μουσικούς, με διευθυντή τον αρχιμουσικό Μύρωνα Μιχαηλίδη.

Πέρα από τις τακτικές συμφωνικές της συναυλίες, καλύπτει ένα ευρύ φάσμα καινοτόμων καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων, πραγματοποιώντας τακτικά παραστάσεις όπερας, μπαλέτου, με συνοδεία βωβού κινηματογράφου κλπ, δραστηριότητες που έχουν προσελκύσει νέο κοινό στην ορχήστρα κατά τα τελευταία χρόνια. Στο πλαίσιο της διαμόρφωσης του μελλοντικού φιλόμουσου κοινού εντάσσεται η έντονη δραστηριότητά της με εκπαιδευτικές συναυλίες για παιδιά, νέους και όλη την οικογένεια.

Ένας από τους βασικούς στόχους της ορχήστρας είναι η προβολή της ελληνικής μουσικής παρακαταθήκης με την παρουσίαση πολλών πρώτων εκτελέσεων πανελληνίως και παγκοσμίως. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η προώθηση νέων καλλιτεχνών, πολλοί από τους οποίους σήμερα είναι καταξιωμένοι στην ελληνική και διεθνή μουσική σκηνή. Πρωτοπορώντας στον ελληνικό μουσικό χώρο, ηχογραφεί με διεθνούς κύρους δισκογραφικές εταιρείες, όπως η BIS και η NAXOS. Στις πρόσφατες της παραγωγές εντάσσονται η ηχογράφηση των *Κοντσέρτων αρ. 3 και 4* του Μπετόβεν με σολίστα τον Aldo Ciccolini (EMI Classics) και η παγκόσμια πρώτη ηχογράφηση έργων του Ιταλού συνθέτη Ildibrando Pizzetti (NAXOS).

Στον κατάλογο των Ελλήνων και ξένων αρχιμουσικών και σολίστ που έχουν συμπράξει με την Κ.Ο.Θ. συμπεριλαμβάνεται ένας μεγάλος αριθμός διάσημων προσωπικοτήτων: P. Domingo, L. Pavarotti, S. Mintz, A. Khatchaturian, M. Rostropovich, Y. Horenstein, E. Kurtz, Y. Simonov, Οδ. Δημητριάδης, C. Mandeal, N. Gutman, M. Maisky, K. Κατσαρής, Λ. Καβάκος, V. Ashkenazy, P. Badura-Skoda, N. Magalov, L. Kogan, R. Ricci, V. Tretjakov, V. Spinakov, L. Berman, P. Fournier, B. L. Gelber, W. Nelson, K. Πασχάλης, Δ. Σγούρος, Μ. Τιρίμο, Θ. Κερκέζος, κ.ά.

© Ν. Στυλιανίδης

17

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης πραγματοποιεί τις συναυλίες της στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Πέρα από τη συχνή και συστηματική παρουσία της σε πόλεις ολόκληρης της Βόρειας Ελλάδας, περιοδεύει σε όλο τον ελλαδικό χώρο. Εμφανίζεται ετησίως στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και συμπράττει στα σημαντικότερα φεστιβάλ τόσο της χώρας όσο και του εξωτερικού (Φεστιβάλ Αθηνών-Ηρώδειο, Δημήτρια, Φιλίππων, Διεθνές Φεστιβάλ «Κύπρια»-Κύπρος, International Festival Zino Francescatti-Μασσαλία, Φεστιβάλ Ecléctic-Βαλένθια, κ.ά.).

Το Φεβρουάριο του 2007 η παραγωγή της ΚΟΘ "Impressions for saxophone and orchestra", με σολίστα τον Θεόδωρο Κερκέζο, απέσπασε το βραβείο ποιότητας δισκογραφίας Pizzicato "Supersonic". Το Δεκέμβριο του 2007 πραγματοποίησε μια

ιστορική συναυλία στην Αίθουσα Συναυλιών της Απαγορευμένης Πόλης του Πεκίνου, αφιερωμένη στο Ν. Καζαντζάκη, στο πλαίσιο του πολιτιστικού έτους της Ελλάδας στην Κίνα.

Τον Ιούνιο του 2008 κυκλοφόρησε στη διεθνή αγορά το νέο CD της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης με έργα του Ν. Σκαλκώτα, σε συνεργασία με τη δισκογραφική εταιρεία BIS, το οποίο περιλαμβάνει και πρώτες παγκόσμιες ηχογραφήσεις. Επίσης, το Μάρτιο του 2009 κυκλοφόρησε το τρίτο CD της ορχήστρας με έργα του Ildebrando Pizzetti από την εταιρεία NAXOS.

Το 2009 η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης θα εμφανιστεί στην Πράγα της Τσεχίας, καθώς και στις πόλεις Φλωρεντία και Λιβόρνο της Ιταλίας.

Ηλεκτρονική διεύθυνση: www.tso.gr

ΜΥΡΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Αρχιμουσικός - Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης

Ο Μύρων Μιχαηλίδης είναι ένας από τους σημαντικότερους και πλέον προικισμένους Έλληνες μαέστρους της νεότερης γενιάς.

Έχει διευθύνει πολλές σημαντικές ορχήστρες στη Γερμανία, την Τσεχία, τη Σλοβακία, την Πολωνία, τη Ρουμανία, την Ταϊβάν. Στο κατάλογο των ορχηστρών που διευθύνει συγκαταλέγονται η Συμφωνική του Βερολίνου, η Φιλαρμονική του Βουκουρεστίου, η Ορχήστρα της Ραδιοφωνίας της Πράγας, η Φιλαρμονική της Μπρατισλάβα, η Ορχήστρα της Όπερας της Ανατολικής Σαξονίας κ.ά. Στην Ελλάδα έχει συνεργαστεί επανειλημμένως με όλες τις ορχήστρες. Συνεργάζεται επίσης σε τακτική βάση με την Εθνική Λυρική Σκηνή.

Συμμετείχε ως Διευθυντής Ορχήστρας σε Φεστιβάλ στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, καθώς και σε επετειακές εκδηλώσεις. Τον Δεκέμβριο του 2007 διηύθυνε την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης σε μία ιστορική εμφάνιση στην Αίθουσα Συναυλιών της Απαγορευμένης Πόλης του Πεκίνου. Επρόκειτο για

ένα από τα σημαντικότερα καλλιτεχνικά γεγονότα του Πολιτιστικού Έτους της Ελλάδας στην Κίνα, στο πλαίσιο των Ολυμπιακών Αγώνων του 2008.

Έχει συνεργασθεί με διάσημους καλλιτέχνες όπως: Aldo Ciccolini, Paul-Badura Scoda, Κυπριανό Κατσαρή, Shlomo Mintz, Salvatore Accardo, June Anderson, Cheryl Studer, Fazil Say, Μαρτίνο Τιρίμο και άλλους.

Από το 1999 έως το 2004 διατέλεσε μόνιμος αρχιμουσικός στην Όπερα της Ανατολικής Σαξονίας στη Γερμανία. Από τον Ιούλιο του 2004 είναι ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

Το πρώτο CD της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με την αγγλική εταιρεία NAXOS ήταν μια παραγωγή που εγκαινίασε τη νέα σειρά Greek Classics της μεγάλης δισκογραφικής εταιρείας. Υπό τη διεύθυνση του Μύρωνα Μιχαηλίδη, συμπράττει ο διεθνούς φήμης σαξοφωνίστας Θόδωρος Κερκέζος,

σε Α΄ παγκόσμια ηχογράφιση έργων Ελλήνων συνθετών. Τον Φεβρουάριο του 2007, το CD αυτό απέσπασε το βραβείο ποιοτικής δισκογραφίας "Supersonic" του έγκυρου περιοδικού Pizzicato (Λουξεμβούργο). Επίσης, έχει πραγματοποιήσει παραγωγή CD με το *Αξιον Εστί* του Μίκη Θεοδωράκη, καθώς και ηχογραφήσεις για το Τρίτο Πρόγραμμα με την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ.

Στις ξεχωριστές δισκογραφικές δραστηριότητες του Μύρωνα Μιχαηλίδη ανήκει η ηχογράφιση των *Κοντσέρτων αρ. 3 και 4* του Μπετόβεν με τον διάσημο πιανίστα Άλντο Τσικολίνι και την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης.

Όσον αφορά το συγγραφικό του έργο, ιδιαίτερη μνεία αξίζει στη συγγραφή εξειδικευμένης καλλιτεχνικής και τεχνικοοικονομικής μελέτης για τη δημιουργία Συμφωνικής Ορχήστρας στην Ελλάδα (2003). Έχει αποσπάσει εξαιρετικές κριτικές για παραγωγές όπερας, συναυλίες και ηχογραφήσεις

σε ευρείας κυκλοφορίας έγκριτα περιοδικά, όπως το Das Orchester, το Opernwelt, το Fanfare, το Gramophon, και σε μεγάλες εφημερίδες, όπως η Sächsische Zeitung, η Berliner Morgenpost, η Der Tagespiegel, καθώς και τιμητικές διακρίσεις.

Σπούδασε πιάνο με τον Δημήτρη Τουφεξή στην Αθήνα και αργότερα σπούδασε Διεύθυνση Ορχήστρας στην Ανώτατη Μουσική Ακαδημία του Βερολίνου (Δίπλωμα Διεύθυνσης Ορχήστρας με Άριστα, 1996) με τον Hans-Martin Rabenstein. Παράλληλα, παρακολούθησε σεμινάρια Διεύθυνσης Ορχήστρας με τον Μιλτιάδη Καρύδη στην Ακαδημία Carl Maria von Weber της Δρέσδης και με τον Simon Rattle (Διευθυντή Φιλαρμονικής του Βερολίνου). Εκτός από τη μουσική μόρφωση απέκτησε και πανεπιστημιακή, αφού είναι πτυχιούχος του Τμήματος Νομικών και Οικονομικών Επιστημών της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

GEORGINA LUKÁCS

σοπράνο

20

Η Georgina Lukács, η παγκοσμίου φήμης σοπράνο από την Ουγγαρία, έγινε γνωστή στη διεθνή σκηνή όπερας σε αρκετά νεαρή ηλικία. Το μεγάλο εύρος της βελούδινης φωνής αυτής της εξαιρετικής δραματικής σοπράνο ταιριάζει απόλυτα με τους σπουδαιότερους και ομορφότερους ρόλους της ιταλικής μουσικής. Το ρεπερτόριό της περιλαμβάνει σχεδόν όλες τις όπερες των Verdi και Puccini, τα αριστουργήματα των βεριστών συνθετών, καθώς επίσης όπερες των Bellini, Tchaikovsky, Rachmaninoff και Shostakovich. Συνεργάζεται συχνά με εξέχουσες μορφές του χώρου της όπερας όπως οι Jose Cura, Lorin Maazel, Riccardo Muti, Marcello Viotti, Julius Rudel, Leo Nucci, Sherril Milnes, Giuseppe Giacomini, Juan Pons, Fabio Luisi και Neil Shicoff.

Η Georgina Lukács ξεκίνησε τις μουσικές σπουδές της στο πιάνο, στη σύνθεση και στη φωνητική στο ωδείο της γενέτειράς της Győr. Αργότερα έγινε δεκτή στο Ωδείο Tchaikovsky στη Μόσχα, από όπου έλαβε δίπλωμα στην όπερα. Σε ηλικία μόλις 20 χρονών –ήταν ακόμη σπουδάστρια στο ωδείο–

έκανε την πρώτη της εμφάνιση με μεγάλη επιτυχία ως Leonora στην όπερα *Il Trovatore* του Verdi στη Hungarian State Opera. Η ερμηνεία αυτή ήταν η πρώτη μιας σειράς ρόλων όπου ενσάρκωσε και άλλες ηρωίδες του Verdi, όπως η Violetta (*Traviata*), η Leonora (*La forza del destino*) και η Desdemona (*Otello*), σημειώνοντας τις πρώτες επιτυχίες της υπό τη διεύθυνση του Lamberto Gardelli.

Σε ηλικία 22 ετών τραγούδησε έναν από τους αγαπημένους ρόλους της, την Tosca του Puccini στη Βουδαπέστη, τον οποίο έχει έκτοτε ερμηνεύσει στις σημαντικότερες όπερες του κόσμου. Το ρόλο αυτό ερμήνευσε επίσης στη Βασιλεία, στην πρώτη εμφάνισή της στο εξωτερικό. Η Deutsche Oper στο Βερολίνο την τίμησε ως τη νεότερη Tosca στην ιστορία της. Λίγα χρόνια αργότερα, η κορυφαία Ουγγαρέζα σοπράνο εμφανίστηκε στο Covent Garden του Λονδίνου, αυτή τη φορά στην όπερα *Macbeth* του Verdi, αιχμαλωτίζοντας το αγγλικό μουσικόφιλο κοινό με την ερμηνεία της στον εξαιρετικά απαιτητικό ρόλο της Lady Macbeth.

Μετά από την εμφάνιση αυτή, η επόμενη στάση

ήταν στη Σκάλα του Μιλάνου, στο ναό της όπερας στην Ευρώπη και παγκοσμίως. Εκεί η Lukács έκανε το ντεμπούτο της ως Leonora στην όπερα *La forza del destino* του Verdi υπό τη διεύθυνση του Riccardo Muti.

Στις ΗΠΑ εμφανίστηκε για πρώτη φορά στο Σαν Φρανσίσκο στο ρόλο της Tosca. Την εμφάνιση αυτή ακολούθησε ο ρόλος της Amelia από το έργο *Un ballo in maschera* του Verdi. Η μεγαλύτερη επιτυχία της στην Αμερική ήταν ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα της σταδιοδρομίας της το 2001: η ερμηνεία των ρόλων *Madama Butterfly* και *Tosca* του Puccini μπροστά σε χιλιάδες θεατές στο Central Park της Νέας Υόρκης. Την *Tosca* ερμήνευσε και αργότερα στη Metropolitan Opera. Το 2004 υποδύθηκε την Abigaille στην όπερα *Nabucco* του Verdi στο Αμβούργο και στη Wiener Staatsoper. Επίσης, σημείωσε τεράστια επιτυχία ως Maddalena στην όπερα *Andrea Chénier*. Η Lukács είναι περιζήτητη από τις μεγαλύτερες όπερες του κόσμου. Το εξαιρετικό φωνητικό της ταλέντο, η μοναδική μουσικότητα και η θαυμάσια δραματική

δεξιοτεχνία της, την κατατάσσουν ανάμεσα στις κορυφαίες του χώρου της. Απολαμβάνουμε το απaráμιλλο *bel canto* της στη *Norma* και την ακούμε ως mezzo σοπράνο εξαιρετικού εύρους στο ρόλο της ηρωίδας του Mascagni στην *Cavalleria rusticana*.

Μέχρι στιγμής, η σταδιοδρομία της περιλαμβάνει εμφανίσεις στη Σκάλα του Μιλάνου, στη Metropolitan Opera House της Νέας Υόρκης, στη Staatsoper της Βιέννης, στη San Francisco Opera, στη Hamburg State Opera, στη Royal Opera House Covent Garden, στη Munich Opera, στη Deutsche Oper Berlin, στην Toronto Opera, στο New National Theatre του Τόκιο, στο Bolshoi Theatre της Μόσχας, στη Zurich Opera House, καθώς και στα φεστιβάλ του Ζάλτσμπουργκ και του Εδιμβούργου. Κατά τη σεζόν 2008-09, η Lukács επιστρέφει στη Staatsoper της Βιέννης και στο Barcelonas Liceu για να ερμηνεύσει *Nabucco* και *Turandot* αντίστοιχα.

Το 2003 της απονεμήθηκε ο τιμητικός τίτλος του «καταξιωμένου καλλιτέχνη» της Ουγγρικής Δημοκρατίας.

NATELA NICOLI

μέτζο σοπράνο

22

Γεννημένη στη Γεωργία από γνωστή οικογένεια τραγουδιστών, η Natela Nicoli ολοκλήρωσε τις σπουδές τις με διάκριση στο πιάνο και στο τραγούδι και στη συνέχεια τελειοποίησε το ταλέντο της δίπλα στους Renata Scotto, Christa Ludwig, Ruthilde Boesch, Branisteanu και Lamara Tschkonia.

Μετά το ντεμπούτο της στο Θέατρο Μπολσόι της Μόσχας, η Natela Nicoli εγκαταστάθηκε στην Αυστρία όπου και διαμένει από το 1991. Κατά τη δεκαετία του 1990, διετέλεσε μέλος του συνόλου της Graz Opera, όπου ερμήνευσε σημαντικούς ρόλους όπως, μεταξύ άλλων, την Octavian, την Carmen, τη Cenerentola, τη Rosina, τη Brangäne στην όπερα *Tristan und Isolde*, τη Meg Page στο *Falstaff*, τη Dorabella στο έργο *Le Nozze di Figaro* και τη Maddalena στον *Rigoletto*.

Για την εκπληκτική της ερμηνεία στην *Carmen* του Bizet τιμήθηκε το 1994 με το βραβείο Opera Award στη Γερμανία.

Το 2007 υποδύθηκε τη Σαλώμη στο Teatro alla Scala του Μιλάνου.

Το 1996 της προσφέρθηκε η αυστριακή ιθαγένεια για τη σημαντική καλλιτεχνική της συνεισφορά.

Η Natela Nicoli έχει κληθεί να τραγουδήσει στα πιο φημισμένα θέατρα και όπερες του κόσμου, με εμφανίσεις στο Salzburg Festival με την όπερα *Les Troyens* (Ivor Bolton - Sylvain Cambreling) και *Die Zauberflöte* (Christoph von Dohnanyi - Achim Freyer). Έχει ηχογραφήσει πλήθος ντουέτων στο CD "Adagio" με την Edita Gruberova στο Μόναχο (Philharmonie im Gasteig) και τη Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks. Εμφανίστηκε στο Vienna Musikverein, στο Teatro Comunale di Firenze, υπό τη μαπακέτα του Fabio Luisi, στο Wiener Konzerthaus με τον Vladimir Ashkenazy, στη Wiener Volksoper και στη Deutsche Oper Berlin.

Πρόσφατες σημαντικές εμφανίσεις της περιλαμβάνουν περιοδεία με το έργο του Βέρντι *Messa da*

Requiem στη Γερμανία υπό τη διεύθυνση του Fabio Luisi, την παγκόσμια πρώτη εκτέλεση της ρομαντικής όπερας του J. Offenbach *Die Rheinnixen* στο ρόλο της Hedwig στη Λιουμπλιάνα και το St. Pölten, στο ρόλο της Magdalena από το έργο *Der Evangelimann* στη Wiener Volksoper (διεύθυνση ορχήστρας, Josef Ernst Köpplinger). Ακόμα, εμφανίστηκε στην όπερα *Die Zauberflöte* ως Dritte Dame στο Theater an der Wien υπό τον Fabio Luisi και στο Grand Théâtre de la Ville στο Λουξεμβούργο, στη νέα παραγωγή της *Salome* από τον Luc Bondy στη Scala di Milano το Μάρτιο του 2007 και στο Wagner Festival του Wels το Μάιο του 2007 και 2008. Εμφανίζεται συχνά στο Graz's Stefaniensaal (στις πιο πρόσφατες εμφανίσεις περιλαμβάνεται το *Requiem* του Μότσαρτ δίπλα στον παγκοσμίου φήμης Robert Holl και στον Kurt Rydl στο *Messa da Requiem* του Βέρντι).

Το φθινόπωρο του 2008 συμμετείχε στο Wexford Festival Opera με τη *Snow Maiden* του Rimsky-Korsakov και στη συνέχεια, με το *Messa da Requiem*

του Βέρντι στο Graz's Stefaniensaal, καθώς και στο Großes Festspielhaus του Σάλτσμπουργκ. Το Φεβρουάριο του 2009 εμφανίστηκε με τη Wiener Symphoniker στο Wiener Konzerthaus υπό τη διεύθυνση του Vladimir Jurowski, ενώ την άνοιξη του 2009, υπό τη διεύθυνση του Michail Jurowski, θα εμφανιστεί με την Tonkünstlerorchester στο έργο του Στραβίνσκι *Mavra*, αλλά και στο Wiener Musikverein, στο Festspielhaus του St. Pölten και στο Grafenegg Auditorium.

Η Natela Nicoli τραγούδησε υπό τη μπαγκέτα πολλών διάσημων διευθυντών ορχήστρας, μεταξύ των οποίων οι Fabio Luisi, Denis Russel Davis, Ivor Bolton, Christoph von Dohnanyi, Vladimir Ashkenazy, Philippe Jordan, Dimitrij Kitajenko, Jury Bashmet, Sylvain Cambreling, Martin Haselböck, Vladimir Jurowski, Michail Jurowski, Milan Horvat, Ernst Märzendorfer και Emil Tabakov.

MARIO MALAGNINI

τενόρος

Ο Mario Malagnini ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του στην όπερα το 1984 με τον *Corsaro* του Βέρντι. Το 1985 έκανε το ντεμπούτο του σε τρεις ρόλους τους οποίους επρόκειτο να υποδυθεί πολυάριθμες φορές στα χρόνια που ακολούθησαν: τον Pinkerton της *Madama Butterfly* στο Grand Theatre του Κεμπέκ, τον Don José της *Carmen* στο Glyndebourne Festival και τον Cavaradossi της *Tosca* στο Έσσην, πραγματοποιώντας περισσότερες από 150 εμφανίσεις για καθέναν από αυτούς. Το 1985 έκανε την παρθενική του εμφάνιση με την *Traviata* και την *Aida* στη Φρανκφούρτη και έγινε ένας από τους νεότερους καλλιτέχνες που ενσάρκωσαν τον Radames.

Η σταδιοδρομία του εξελίχθηκε με γοργούς ρυθμούς και οδήγησε τα βήματά του σε όπερες όπως η Wiener Staatsoper (*Tosca*), η Opernhaus της Ζυρίχης (*La Traviata*), το Royal Albert Hall (*Simon Boccanegra*), τα θέατρα της Βουδαπέστης και της Σεούλ (*Carmen*), η Opéra de Nantes (*Norma*), η Arena di Verona (*Un ballo in maschera*) και το Teatro alla Scala di Milano (*Nabucco*).

Το 1987 πρωτοεμφανίστηκε στις ΗΠΑ με την όπερα *Battaglia di Legnano* στο Carnegie Hall της Νέας Υόρκης και αργότερα με την *Aida* στο Χιούστον. Στη συνέχεια, έκανε το ντεμπούτο του στον *Don Carlo* στο Teatro dell'Opera di Roma, όπου ερμήνευσε επίσης και *Carmen*, ενώ εμφανίστηκε με τη *Madama*

Butterfly στη Deutsche Oper του Βερολίνου. Την επόμενη χρονιά υποδύθηκε τον Pollione της *Norma* στην Opéra de Montecarlo στο πλευρό της Shirley Verret και ενσάρκωσε τον Gabriele Adorno δίπλα στη Maria Chiara και τον Giorgio Zancanaro στην όπερα του Βέρντι *Simon Boccanegra* που ανέβηκε στη Φλωρεντία. Μεταξύ των εμφανίσεων που ακολούθησαν, ξεχωρίζουν η *Tosca* στο πλευρό της Raina Kabaivanska στο Teatro Petruzzelli του Μπάρι και τρία σημαντικά ντεμπούτα: στο Covent Garden του Λονδίνου με τη *Madama Butterfly*, στην Opéra Bastille του Παρισιού με την *Carmen* και στο Τόκιο με την *Aida*. Το 1990 ερμήνευσε *Don Carlo* στη Staatsoper της Βιέννης, υπό τη διεύθυνση του Claudio Abbado. Το 1992 συμμετείχε στην *Carmen* που ανέβηκε στην Κοπεγχάγη υπό τον Giuseppe Sinopoli. Την περίοδο 1993-94 συμμετείχε σε μια φαντασμαγορική παράσταση της *Aida* στο Bercy του Παρισιού και σε παραστάσεις της *Carmen* που ανέβηκαν στο Hallen Stadium της Ζυρίχης, στην Olympia Halle του Μονάχου και στο Sport Palace του Βερολίνου. Το 1995 έκανε την παρθενική του εμφάνιση με τη *Lucia di Lammermoor* στην Palm Beach Opera, ενώ το 1997 εμφανίστηκε για πρώτη φορά στη San Francisco Opera με την *Tosca*, η οποία ανέβηκε και πάλι στο Festival of Torre del Lago. Το 1998 πρωταγωνίστησε στην πρώτη σύγχρονη εκδοχή του *Ruy Blas* του Marchetti στο Teatro Pergolesi στο Jesi.

Τον Ιούλιο του 1999, στην όγδοη χρονιά εμφανίσεών του στην Arena di Verona, έκανε το ντεμπούτο του ως κόμης Danilo στην όπερα *Die Lustige Witwe*.

Το 2000-01 ερμήνευσε *Madama Butterfly* στη Νίκαια, στο Όσλο, στο Τόκιο, στο Μόναχο και στη Βιέννη, *La Traviata* και *Aida* στην Arena di Verona, *Simon Boccanegra* στη Ζυρίχη και στο Μόναχο, *Tosca* στο Παρίσι, στο Πεκίνο και στο Βερολίνο, *Carmen* στο Μόναχο και στο Βερολίνο, *Norma* στο Palm Beach. Τη σεζόν 2002-03 υποδύθηκε το ρόλο του Cavaradossi της *Tosca* στο Teatro Regio στην Πάρμα, στην αποχαιρετιστήρια εμφάνιση της Raina Kabaivanska στο συγκεκριμένο έργο, ενώ ακολούθησε η *Adriana Lecouvreur* στο Σαντιάγκο. Την περίοδο αυτή, διέυρνε το ρεπερτόριό του με νέα έργα όπως *Luisa Miller*, *Il trovatore*, *La Rondine* και η σπάνια *Mirra* του Alaleona, που μεταδόθηκε από το στούντιο του Radio France στο Παρίσι.

Το 2004 έδωσε παραστάσεις της *Tosca* στο Teatro Real της Μαδρίτης και συμμετείχε σε παραγωγή της *Madama Butterfly* στη Σεούλ για τα εκατό χρόνια της όπερας του Πουτσίνι. Στη συνέχεια, εμφανίστηκε στο Sao Carlos Theatre της Λισαβόνας με την όπερα *Stiffelio*, η οποία έγινε δεκτή με ενθουσιασμό τόσο από το κοινό όσο και από τους κριτικούς. Προσκλήθηκε επίσης να ερμηνεύσει τη *Fedora* στο Teatro alla Scala, όπου επέστρεψε για να υποδυθεί τον αγαπημένο του ρόλο ως Don José στην *Carmen*. Εμφανίστηκε στο Solothurn Festival στον *Don Carlo* και στο *Un ballo in maschera*, δίπλα στον Leo Nucci.

Αξιοσημείωτη είναι επίσης η ερμηνεία του στη *Fedora* στη Wiener Staatsoper και ο ρόλος του Radames της *Aida* σε διεύθυνση Plácido Domingo στο Caracalla Terme της Ρώμης, καθώς και στην *Carmen* στη Μαδρίτη στο πλευρό της Denyce Graves.

Τις τελευταίες σεζόν εμφανίστηκε στη *Madama Butterfly*, στην *Adriana Lecouvreur* και σε ρεσιτάλ υπό τη διεύθυνση του Riccardo Chailly στο Teatro alla Scala. Πρόσφατα ερμήνευσε τα έργα *I Pagliacci* και *Turandot* στο Solothurn Festival, *Un ballo in maschera* στο Teatro Lirico του Κάλιαρι και *Simon Boccanegra* στη Wiener Staatsoper. Υποδύθηκε το ρόλο του Don José της *Carmen* στην Εθνική Όπερα της Φινλανδίας στο Ελσίνκι και στη Bayerische Staatsoper. Έκανε το ντεμπούτο του στο Théâtre Royal de la Monnaie των Βρυξελλών ενσαρκώνοντας τον Loris Ipanov της *Fedora* στο Teatro Verdi της Τεργέστης, τον Ruggero της όπερας *La Rondine*, τον Don Carlo στο Grand Théâtre de Genève, τον Don José της *Carmen* στο Arena di Verona. Στην Κύπρο ερμήνευσε το ρόλο του Benjamin Franklin Pinkerton της *Madama Butterfly*, ενώ εμφανίστηκε στην *Aida* (Radames) στην Εθνική Όπερα στο Βουκουρέστι και στο Teatro Verdi της Τεργέστης.

Πρόσφατα ερμήνευσε *Madama Butterfly* στο Théâtre Municipal de Lausanne, ενώ πρόκειται να εμφανιστεί και στην Κορέα με το ίδιο έργο.

Ο Mario Malagnini έχει ηχογραφήσει την όπερα *La Bohème* του Leoncavallo (ζωντανή ηχογράφιση στο Teatro La Fenice di Venezia), τον *Stiffelio* του Βέρντι, τις όπερες *Giovanna d'Arco* και *I Masnadieri* (ζωντανή ηχογράφιση στο Ludwigsburg Festival, μαζί με τον Renato Bruson), καθώς και τον Ruy Blas του *Marchetti*.

Ο Mario Malagnini σπούδασε τρομπόνι και έλαβε δίπλωμα τραγουδιού από το Ωδείο του Μιλάνου, με δάσκαλο τον Pier Miranda Ferraro. Έχει κερδίσει το βραβείο Tito Gobbi, και έχει αναδειχθεί νικητής στο διαγωνισμό Belvedere στη Βιέννη και στο διαγωνισμό Enrico Caruso στο Μιλάνο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΙΣΗΣ

βαρύτονος

26

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε μονωδία στην τάξη της Κικίης Μορφονιού στο Ωδείο Αθηνών από όπου αποφοίτησε το 1989 με αριστείο και διάκριση.

Το 1990 κέρδισε την υποτροφία του ιδρύματος «Μαρία Κάλλας» στην Αθήνα και συνέχισε τις σπουδές του στη Νέα Υόρκη με τον Dr.Charles Kellis της Juilliard School.

Είναι κάτοχος πολλών βραβείων και διακρίσεων διεθνών διαγωνισμών, όπως των "Maria Callas" το 1987 στην Αθήνα, "M.E.F. International Competition" το 1991 στη Νέα Υόρκη κ.ά.

Τον Οκτώβριο του 2008 ανέλαβε την Καλλιτεχνική Διεύθυνση της Όπερας Θεσσαλονίκης.

Το ντεμπούτο του έγινε στην Αθήνα το 1987, ερμηνεύοντας στο Ηρώδειο το ρόλο του Cecil από την όπερα του Donizetti *Maria Stuarda*, με τον Κώστα Πασχάλη και την Μαρίνα Κρίλοβιτς υπό τη διεύθυνση του A. Cavallaro. Στη συνέχεια συνεργάστηκε με μεγάλα θέατρα και σπουδαίους συντελεστές σε σημαντικούς ρόλους όπως: Στην Κατάνια της Ιταλίας (υπό τη διεύθυνση του Σπύρου Αργύρη) εμφανίστηκε

στο ρόλο του Banco από την όπερα του Verdi *Macbeth* και στο ρόλο του Argante από την όπερα του Corghi *Rinaldo & C.* Στη Metropolitan Όπερα της Νέας Υόρκης με τους Plácido Domingo, Barbara Daniels και Sherill Milnes, στο ρόλο του Jake Wallace από την όπερα του Puccini *La Fanciulla del West* (υπό τη διεύθυνση του L. Slatkin, σε σκηνοθεσία Giancarlo Del Monaco). Στην όπερα του San Diego της Αμερικής (υπό τη διεύθυνση του C. Rizzi) υποδύθηκε το ρόλο του Colline από την όπερα του Puccini *La Bohème*. Στην όπερα της Σκωτίας εμφανίστηκε ως Leporello από την όπερα του Mozart *Don Giovanni*. Στην Cosenza της Ιταλίας, υποδύθηκε τους ρόλους των Salieri και Il Barone από τις όπερες *Mozart and Salieri* και *L'Ultimi Luci* των Rimski-Korsakov και Betta αντίστοιχα. Στην όπερα "La Monaie" του Βελγίου, τραγούδησε το ρόλο του Angelotti από την όπερα του Puccini *Tosca*, υπό τη διεύθυνση του A. Pappano. Στην όπερα της Φρανκφούρτης εμφανίστηκε ως Sharpless από την όπερα του Puccini *Madama Butterfly* κ.ά.

Με τη Metropolitan Όπερα της Νέας Υόρκης έχει συνεργαστεί σε πληθώρα παραγωγών, ερμηνεύοντας

τους ρόλους των: Colline από την όπερα του Puccini *La Bohème*, Capulet από το *Roméo et Juliette* του Gounod (με τη Ruth Ann Swenson), Cirillo από τη *Fedora* του Giordano (με τους Mirella Freni και Placido Domingo υπό τη διεύθυνση του Abbado), Achilla από το έργο του Händel *Julio Cesare* κ.ά.

Στην Ελλάδα έχει επίσης συνεργαστεί με την Εθνική Λυρική Σκηνή στους πρωταγωνιστικούς ρόλους: Scarpia από την όπερα του Puccini *Tosca*, Gerard από τον *Andrea Chénier* του Giordano, Escamillo από την *Carmen* του Bizet, Don Giovanni από την ομώνυμη όπερα του Mozart. Επίσης, έχει εμφανιστεί σε πολλές άλλες όπερες όπως *Rea*, *Fedora*, *La Bohème*, *Die Zauberflöte*, *Anna Bolena*, *Ariadne auf Naxos*, *Il Capello di paglia di Firenze*, *Il Trovatore*, *Peter Grimes*, *Το Δαχτυλίδι της Μάνας*, *Gianni Schicchi* κ.ά.

Έχει λάβει μέρος σε πλήθος κοντσέρτων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, όπως στο φεστιβάλ του Spoleto στην Ιταλία, όπου ερμήνευσε τη *Δημιουργία* του Haydn με την Katia Ricciareli, στο Queen Elisabeth Concert Hall στο Λονδίνο, σε Gala στη Μετροπόλιταν Όπερα της Νέας Υόρκης, στο Μέγαρο Μουσικής

Θεσσαλονίκης, όπου ερμήνευσε το ρόλο του Don Alfonso από την όπερα του Mozart *Così fan tutte*, καθώς και στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, όπου εκτός των κοντσέρτων συμμετείχε στην όπερα του Θ. Μικρούτσικου *Επιστροφή της Ελένης*.

Έχει συνεργαστεί με την Όπερα Θεσσαλονίκης στα έργα *La Bohème*, *Aida* και *La Traviata* ερμηνεύοντας τους ρόλους Colline, Amonasro και Germont αντίστοιχα. Επίσης εμφανίστηκε σε πλήθος συναυλιών και ορατορίων με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών και Θεσσαλονίκης, την Ορχήστρα των Χρωμάτων, τα Μουσικά Σύνολα της ΕΡΤ, τα Μουσικά Σύνολα του Δήμου της Αθήνας.

Η δισκογραφική του δουλειά περιλαμβάνει συνεργασίες με τα μεγαλύτερα ονόματα του χώρου της όπερας όπως τους James Levine, Placido Domingo, Luciano Pavarotti, Sherill Studer, Sherill Milnes, Aprile Millo, Mirella Freni, James Morris, Juan Pons, κ.ά. στα έργα *Idomeneo*, *Rigoletto*, *I Lombardi*, *Fedora*, *Andrea Chénier*, *La Fanciulla del West*, *Don Carlos* κ.ά.

ΧΟΡΩΔΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Η Χορωδία Μακεδονία ιδρύθηκε το 1993 από το Γενικό Διευθυντή των Μουσικών Συνόλων της ΕΡΤ Μίκη Θεοδωράκη, με διευθυντή τον Αντώνη Κοντογεωργίου. Η Χορωδία, που αριθμεί 45 μόνιμα μέλη, προέρχεται σχεδόν ολοκληρωτικά από τα μέλη της Χορωδίας του Δήμου Θεσσαλονίκης, που μετέπειτα μετονομάστηκε σε «Χορωδία Φίλων της Μουσικής Θεσσαλονίκης».

Η Χορωδία Μακεδονία πραγματοποίησε ήδη 80 συναυλίες με συμφωνικές ορχήστρες από την ίδρυσή της το 1993 έως σήμερα, από τις οποίες έντεκα έγιναν στο Ηρώδειο, μία στο Μόναχο (Φεστιβάλ Ευρωπαϊκών Ορχηστρών σε συνεργασία με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών), δώδεκα στις ΗΠΑ και στον Καναδά, τρεις στα πλαίσια του Φεστιβάλ των Δημητρίων, δύο στα πλαίσια του Φεστιβάλ της Επιδάυρου και είκοσι οκτώ συναυλίες στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Τον Ιανουάριο του 1997 εγκαινίασε τις εκδηλώσεις της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης «Θεσσαλονίκη 1997», ενώ τον Ιανουάριο του 2000 συμμετείχε στη συναυλία εγκαινίων του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης. Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς του 2000, μαζί με τη Χορωδία της ΕΡΤ, συμμετείχε στη συναυλία υποδοχής του νέου αιώνα στον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης.

Το ρεπερτόριο της Χορωδίας Μακεδονία, συνηπολογιζόμενου και εκείνου ως Χορωδίας Φίλων της Μουσικής, ξεπερνά τα 120 έργα, από τα οποία

τριάντα ερμηνεύθηκαν σε πρώτη ελληνική εκτέλεση, οκτώ όπερες, καθώς και 150 περίπου μικρότερες συνθέσεις a capella ή με μικρότερο οργανικό σύνολο. Η Χορωδία Μακεδονία έχει συμμετάσχει σε έργα των J. S. Bach, C. Ph. E. Bach, L. v. Beethoven, H. Berlioz, J. Brahms, G. Canchelli, A. Dvořák, G. Fauré, C. Franck, C. W. R. Gluck, J. Haydn, L. Janacek, G. Mahler, F. Mendelssohn-Bartholdy, G. Menotti, W. A. Mozart, C. Orff, G. B. Pergolesi, S. Prokofiev, M. Ravel, G. Rossini, A. Schoenberg, D. Shostakovich, F. Schubert, G. Verdi, A. Vivaldi, Μ. Αδάμη, Ν. Αστρινίδη, Μ. Θεοδωράκη, Ι. Ξενάκη, Γ. Χρήστου.

Έχει συμπράξει επανειλημμένα με τις Κρατικές Ορχήστρες Θεσσαλονίκης και Αθηνών, τη Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ, όπως και με πολλές άλλες ορχήστρες (Φιλαρμονική του Λονδίνου, I Solisti Veneti, Φιλαρμονική Ορχήστρα του Στρασβούργου, Ορχήστρα της Πράγας) και με μαέστρους, όπως οι: Kurt Masur, Claudio Scimone, Helmut Reiling, Yehudi Menuhin, Jansung Kachidze, Michel Tabachnic Vladimir Askenazy. Έχει συμπράξει με σολίστες παγκοσμίου φήμης, όπως οι: Yehudi Menuhin, Yuri Bashmet, Αγγή Μπάλτσα, Μαρκέλλα Χατζιάνο, Φραγκίσκο Βουτσίνιο, Silvio Gualda, Marina Domashenko, Luis Bakalov και Hector Ullisses Pasarella.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΙΟΥ

διεύθυνση χορωδίας

Ο Αντώνης Κοντογεωργίου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης (θεωρητικά, πιάνο και τραγούδι), στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης -σπουδές που διέκοψε για να συνεχίσει στο Richard Strauss Konservatorium του Μονάχου και, κυρίως, στην Ανώτατη Μουσική Ακαδημία του Μονάχου, από όπου αποφοίτησε με δύο διπλώματα -Magister διεύθυνσης χορωδίας και Ορατορίου-Lied. Παρακολούθησε, επίσης, μαθήματα στην καλοκαιρινή Ακαδημία Mozarteum του Ζάλτσμπουργκ, καθώς και στα τμήματα αριστούχων τραγουδιού της Ζυρίχης.

Έχει αποσπάσει πολλά βραβεία: Διεθνής Διαγωνισμός «Μαρία Κάλλας» (Lied-Ορατόριο), Ακαδημία Αθηνών (βραβείο «Σ. Μοτσενίγους»), Τρίτου Προγράμματος της ΕΡΤ (βραβείο «Μαρία Κάλλας»), Ένωση Κριτικών Θεάτρου και Μουσικής (μέγα βραβείο μουσικής), Εθνικό Συμβούλιο Μουσικής (Unesco).

Κατά καιρούς οργάνωσε και διηύθυνε πολλές χορωδίες και το σολιστικό σύνολο «Οι τραγουδιστές», με το οποίο παρουσίασε, μεταξύ άλλων, σε πρώτη εκτέλεση όλο το σωζόμενο έργο του Φραγκίσκου Λεονταρίτη. Δίδαξε μουσική στο Κολλέγιο Ανατόλια, σε πολλά ωδεία, σε 28 σεμινάρια, ενώ παράλληλα οργάνωσε πολλές συναντήσεις χορωδιών. Δημοσίευσε αρκετά ειδικά άρθρα και πραγματοποίησε πέντε χορωδιακές εκδόσεις, 29 δισκογραφικές παραγωγές και πάνω από 600 ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές. Διηύθυνε τα μεγάλα χορωδιακά σύνολα στις τελετές της νέας χιλιετηρίδας και της έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων.

Το 1977, με πρόσκληση του τότε διευθυντή του Τρίτου Προγράμματος της ΕΡΤ Μάνου Χατζιδάκι, επέστρεψε από τη Γερμανία στην Ελλάδα, όπου για πρώτη φορά οργάνωσε χορωδία στην Ελληνική Ραδιοφωνία, τη Χορωδία του Τρίτου Προγράμματος, τη σημερινή Χορωδία της ΕΡΤ. Υπήρξε από τα βασικά στελέχη του Τρίτου Προγράμματος του Μάνου Χατζιδάκι. Είναι, επίσης, διευθυντής της Χορωδίας «Μακεδονία» και της Χορωδίας του Ελληνικού Φεστιβάλ. Διετέλεσε διευθυντής του Κέντρου Χορωδιακής Πράξης του Υπουργείου Πολιτισμού στην Κεφαλλονιά, διευθυντής της Χορωδίας του Ωδείου Αθηνών, της Χορωδίας του Δήμου Αθηναίων και, για επτά χρόνια, πρόεδρος της Καλλιτεχνικής Επιτροπής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

Πραγματοποίησε σαν σολίστ ή μάεστρος πάνω από χίλιες παραστάσεις σε Ελλάδα, Γερμανία, Αυστρία, Ισπανία, Φινλανδία, πρώην Γιουγκοσλαβία, Γαλλία, Κύπρο, Αίγυπτο, Τουρκία, Ιταλία, Τυνησία, Ηνωμένες Πολιτείες, Καναδά. Συνεργάστηκε με όλες σχεδόν τις ελληνικές ορχήστρες, καθώς και με πολλές ξένες και με διάσημους αρχιμουσικούς, μεταξύ των οποίων οι Ashkenazy, Bernstein, Delacott, Fischer, Hogwood, Koch, Kolomer, Kord, Lazarev, Marriner, Menuhin, Mazur, Ranzani, Rilling, Sanzognio, Seibel, Scimone, Simonov, Tabashnik, Weickert, Viotti. Το ρεπερτόριό του περιλαμβάνει 139 χορωδιακά έργα με ορχήστρα (84 από τα οποία παρουσίασε σε πρώτη ελληνική εκτέλεση), 870 άλλα χορωδιακά, 23 όπερες και πάνω από 800 lieder. Πολλοί Έλληνες συνθέτες του έχουν αφιερώσει έργα τους.

Δισκογραφικές παραγωγές της ΚΟΘ CD Recording Productions by the TSSO

ΝΕΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Από τον Ιούνιο 2008 κυκλοφορεί επίσημα στη διεθνή αγορά το νέο CD της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με τη διεθνούς φήμης δισκογραφική εταιρεία BIS. Η ηχογράφηση αυτή, περιλαμβάνει αποκλειστικά έργα του Νίκου Σκαλκώτα, μερικά από τα οποία κυκλοφορούν για πρώτη φορά παγκοσμίως, με τη συμμετοχή διαπρεπών Ελλήνων καλλιτεχνών.

NEW ISSUE

In June 2008 the new CD of the Thessaloniki State Symphony Orchestra was officially released worldwide, in partnership with internationally acclaimed label BIS Records. This recording contains exclusively works by Nikos Skalkottas, some of which are world premiere recordings, featuring eminent Greek artists.

ΒΡΑΒΕΙΟ
 SUPERSONIC
 pizzicato.lu
 02/2007

Οι απεριόριστες δυνατότητες του σαξοφώνου αξιοποιούνται στο έπακρο, σε αυτή την ευρεία γκάμα συλλογή έργων Ελλήνων συνθετών του 20ου αιώνα, σε πρώτη παγκόσμια ηχογράφηση με τον διακεκριμένο Έλληνα σαξοφωνίστα Θεόδωρο Κερκέζο. Το πρώτο CD της ΚΟΘ με την εταιρεία NAXOS έχει αποσπάσει διθυραμβικές κριτικές και διεθνείς διακρίσεις.

The saxophone's unlimited capabilities are being exploited to the full in this broad collection of works by Greek 20th-century composers, in a world premiere recording with distinguished Greek saxophonist Theodore Kerkezos. TSSO's first CD with the NAXOS label has received raving reviews and international distinctions.

www.tssso.gr
www.bis.se
www.naxos.com

Το 2009, εορταστικό έτος των 50 χρόνων της ΚΟΘ, θα κυκλοφορήσουν 2 ακόμα CDs της ΚΟΘ σε συνεργασία με διεθνείς δισκογραφικές εταιρίες.

In 2009, 50th year anniversary of TSSO, 2 more CDs will be released in collaboration with international record labels.

ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ ΚΟΘ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής

Μύρων Μιχαηλίδης

Α΄ ΒΙΟΛΙΑ

Εξάρχοντες

Σίμος Παπάνας

Αντώνης Σουσάμογλου

Αναπληρωτής

Ανδρέας Παπανικολάου

Κορυφαίοι Α΄

Μίκης Μιχαηλίδης

Γιώργος Πετρόπουλος

Θεόδωρος Πατσαλίδης

Tutti

Μαρία Δρούγου

Μαρία Σουέρεφ

Ευάγγελος Παπαδημήτρης

Εύη Δελφινόπουλου

Κρυστάλλης Αρχοντής

Πώργος Κανδυλίδης

Ανδρέας Παπανικολάου

Γκρέτα Παπά

Μαρία Σπανού

Ευτυχία Ταλακούδη

Χριστίνα Λαζαρίδου

Γιώργος Γαρυφαλλάς

Έκτορας Λάμπας

Στράτος Κακάμπουρας

Β΄ ΒΙΟΛΙΑ

Κορυφαίοι Α΄

Ανθούλα Τζίμα

Ντάρια Κάτσιου

Κορυφαίοι Β΄

Αλκέτας Τζιαφέρης

Tutti

Μίμης Τοπτσίδης

Θανάσης Θεοδωρίδης

Δέσποινα Παπαστεργίου

Isabelle Both

Ευαγγελία Κουζώφ

Πόπη Μυλαράκη

Ελευθέριος Αδαμόπουλος

Μαρία Εκλεκτού

Πώργος Κουγιουμτζόγλου

Μικέλ Μιχαηλίδης

Ίγκορ Σελαλαμζίδης

Ίγγα Συμονίδου

Αναστασία Μισυρλή

Νίκος Τσανακάς

ΒΙΟΛΕΣ

Κορυφαίοι Α΄

Νεοκλής Νικολαΐδης

Χαρά Σειρά

Κορυφαίοι Β΄

Αντώνης Πορίχης

Αλεξάνδρα Βόλτση

Tutti

Φελίτσια Ποπίκα

Ειρήνη Παραλίκα

Χρήστος Βλάχος

Κατερίνα Μητροπούλου

Βιολέτα Θεοδωρίδου

Δημήτρης Δελφινόπουλος

Ρόζα Τερζιάν

Δημοσθένης Φωτιάδης

Πάυλος Μεταξάς

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Κορυφαίοι Α΄

Βασίλης Σαΐτης

Απόστολος Χανδράκης

Ντμίτρι Γκουντίμοβ

Κορυφαίοι Β΄

Λίλα Μανώλα

Tutti

Ανθούλα Κοντογιαννάκη

Γιώργος Μανώλας

Βίκτωρ Δάβαρης

Δημήτρης Πολυζωίδης

Γιάννης Στέφος

Χρήστος Γρίμπας

Μαρία Ανισέγκου

Δημήτρης Αλεξάνδρου

Ιωάννα Κανάτσου

Ζόραν Στέπιτς

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΞΑ

Κορυφαίοι Α΄

Γιώργος Γράλιστας

Χαράλαμπος Χειμαριός

Κορυφαίοι Β΄

Γιάννης Χατζής

Ηρακλής Σουμελίδης

Tutti

Ελένη Μπουλασίκη

Ειρήνη Παντελίδου

Λεωνίδα Κυρίδης

Μιχάλης Σαπουντζής

Γιώργος Πολυχρονιάδης

ΦΛΑΟΥΤΑ

Κορυφαίοι Α΄

Νικολός Δημόπουλος

Κορυφαίοι Β΄

Γιάννης Ανισέγκος

Μάλαμα Χατζή

Tutti

Νίκος Κουκής

ΟΜΠΟΕ

Κορυφαίοι Α΄

Δημήτρης Καλπαξίδης

Δημήτρης Κίτσος

Κορυφαίοι Β΄

Γιάννης Τσόγιας - Ραζάκοβ

Κωνσταντίνος Χασιώτης

Tutti

Θωμάς Μητριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

Κορυφαίοι Α΄

Κοσμάς Παπαδόπουλος

Χρήστος Γραονίδης

Κορυφαίοι Β΄

Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή

Αλέξανδρος Σταυρίδης

Tutti

Βασίλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ

Κορυφαίοι Α΄

Βασίλης Ζαρόγκας

Γιώργος Πολίτης

Κορυφαίοι Β΄

Κώστας Βαβάλας

Μαρία Πουλιούδη

Tutti

Μαλίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ

Κορυφαίοι Α΄

Τραϊανός Ελευθεριάδης

Κορυφαίοι Β΄

Βασίλης Βραδέλης

Παντελής Φειζό

Tutti

Δημήτρης Δεσποτόπουλος

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

Κορυφαίοι Α΄

Σπύρος Παπαδόπουλος

Γρηγόρης Νέτσας

Κορυφαίοι Β΄

Πώργος Λασκαρίδης

Tutti

Γιάννης Σισμανίδης

Δημήτρης Κουρατζίνος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Κορυφαίοι Α΄

Φιλήμων Στεφανίδης

Αθανάσιος Ντώνες

Κορυφαίοι Β΄

Φώτης Δράκος

Πώργος Κόκκορας

Tutti

Ευάγγελος Μπαλτάς

ΤΟΥΜΠΑ

Κορυφαίοι Β΄

Γιώργος Τηνιακούδης

Πάυλος Γεωργιάδης

ΤΥΜΠΑΝΑ

Κορυφαίοι Α΄

Δημήτρης Βίττης

Μαργαρίτα Κουρτπαρασίδου

Βλαντιμίρ Αφανάσιεβ

ΚΡΟΥΣΤΑ

Κορυφαίοι Β΄

Κώστας Χανής

Tutti

Ελευθέριος Αγγουριδάκης

Ντέλια Μιχαηλίδου

ΑΡΠΑ

Κορυφαίοι Α΄

Κατερίνα Γίμα

ΠΙΑΝΟ

Κορυφαίοι Α΄

Μαριλένα Λιακοπούλου

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι μόνιμοι μουσικοί της ΚΟΘ αναφέρονται με σειρά αρχιότητας

Έφορος ΚΟΘ

Ελένη Μπουλασίκη

Αναπληρωτής Εφόρου ΚΟΘ

Γεώργιος Μανώλας

Βοηθ. Αναπληρωτής Εφόρου ΚΟΘ

Ζόραν Στέπιτς

Φροντιστές ΚΟΘ

Πέτρος Γιάντσης, Γιώργος Νιμπής

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΘ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Μύρων Μιχαηλίδης
e-mail: director@tssso.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Φίλιππος Χατζησίμου
Τηλ. 2310 257920
e-mail: philh@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Μίνα Παπακωνσταντίνου
Τηλ. 2310 257940
e-mail: secretary@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Βαγγέλης Γιασημακόπουλος
Τηλ. 2310 257902
e-mail: vangelis@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Μαρία Νιμπή
Τηλ. 2310 257900
e-mail: maria@tssso.gr

Νίκος Κυριακού

Τηλ. 2310 257910
e-mail: info@tssso.gr

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Μανώλης Αδάμος
Τηλ. 2310 589159
e-mail: economics@tssso.gr

Έφη Τερζή

Τηλ. 2310 589157
e-mail: accounting@tssso.gr

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Μαριέτα Γαϊτάνη
Τηλ. 2310 257929
e-mail: pr-media@tssso.gr

ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Νίκος Κυριακού
Τηλ. 2310 257910
e-mail: info@tssso.gr

Εξωτερική Συνεργάτιδα
Πηνελόπη Μπαρμπετάκη
Τηλ. 210 7608093
e-mail: pbarbe@otenet.gr

ΜΟΥΣΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ- ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Θεοδώρα Καραμανίδου
Τηλ. 2310 589156
e-mail: library@tssso.gr

ΤΑΜΙΑΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

Έλενα Παράσχου
Τηλ. 2310 236990

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

Τηλ. 2310 257925
e-mail: smykoth@gmail.com

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μονή Λαζαριστών,
Κολοκοτρώνη 21, 564 30 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 589156-59
Fax. 2310 604854

ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΟΚΙΜΩΝ ΚΟΘ

(πρώην κινηματοθέατρο Παλλάς)
Λεωφ. Νίκης 73, 546 22 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 257900/902/910
Fax. 2310 252035

Ιστοσελίδα ΚΟΘ: www.tssso.gr

MINISTERSTVO KULTURY ŘECKÉ REPUBLIKY ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
STÁTNÍ ORCHESTR THESSALONIKI
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

50
LET SOT

24.04.09

Smetanova síň Obecního domu

Koncert v Praze se koná pod patronací Velvyslanectví Řecké republiky v Praze.

VERDI REQUIEM

Pátek

24/04/09

Zahájení: 20.00 hod.

Smetanova síň Obecního domu

Koncert v Praze je organizován ve spolupráci s
Prague Classics s.r.o.

Giuseppe Verdi
(1813-1901)

„Messa da Requiem“ (72')
pro sólo, sbor a orchestr

Myron Michailidis
dirigent

Georgina Lukács
soprán

Natela Nicoli
mezzosoprán

Mario Malagnini
tenor

Yannis Yannissis
bas

Pražský filharmonický sbor

Lukáš Vasilek
sbormistr

I. INTROITUS:

Requiem

II. SEQUENTIA:

Dies irae

Tuba mirum

Mors stupebit

Liber scriptus proferetur

Dies irae

Quid sum miser tunc dicturus

Rex tremendae majestatis

Recordare

Ingemisco

Confutatis maledictis

Dies irae

Lacrymosa dies illa

III. OFFERTORIO

IV. SANCTUS

V. AGNUS DEI

VI. LUX AETERNA

VII. LIBERA ME

soprán, alt, tenor, bas a sbor

sbor

bas a sbor

bas

alt a sbor

sbor

soprán, alt a tenor

soprán, alt, tenor, bas a sbor

soprán a alt

tenor

bas

sbor

soprán, alt, tenor, bas a sbor

alt, tenor a bas

dvojí sbor

soprán, alt a sbor

alt, tenor a bas

soprán a sbor

GIUSEPPE VERDI (1813-1901)

„MESSA DA REQUIEM“

PRO SÓLO, SBOR A ORCHESTR

Italský skladatel (Roncole-Parma 1813 – Miláno 1901)

Giuseppe Verdi začal hudbu studovat v osmi letech; ve svých dvanácti letech byl již profesionálním klavíristou. Hudbu studoval u filharmonické společnosti ve svého rodišti, později, díky stipendiu, své znalosti zdokonalil soukromými hodinami.

Proslavil se jako dirigent kapely v místě svého rodiště, jako skladatel a klavírista.

V roce 1837 složil svou prvou operu *Oberto, conte di San Bonifacio*, která se poprvé hrála v Miláně, v roce 1839. Následovala komická opera *Jeden den králem* a opera *Nabucco*, s premierou v Miláně, v roce 1842.

Verdiho hudba, hluboce poznamenaná italským bojem za nezávislost, je plná revolučních hudebních odkazů.

Dílo: *Bitva u Legnana* (1849), *Luisa Miller* (1849), *Rigoletto* (1851), *Trubadúr* (1853), *La traviata* (1853), *Sicilské nešpory* (1855), *Maškarní ples* (1859), *Mackbeth* (1865), *Don Carlos* (1867), *Síla osudu* (1869), *Aida* (1871), *Othello* (1877), *Falstaff* (1893) a další.

Když 13. listopadu 1868 zemřel Rossini, Verdi, který jej hluboce obdivoval jako velkého umělce a člověka, se rozhodl na počest jeho památky složit velký smuteční doprovod (Rekviem). Obrátil se na Marianiho, ředitele orchestru v Bologni, kterému navrhl, aby nejvýznamnější italský skladatelé, v čele s Mercandantem, se podíleli na vzniku tohoto díla, když každý složí jednu část. Dílo se mělo hrát pouze jednou ročně, v den výročí Rossiniho úmrtí, po zbývajících částí roku bude uloženo na Konzervatoři v Bologni.

Na tuto výzvu odpovědělo třináct skladatelů, sám Verdi se ujal skladby poslední části „Libera me“. Myšlenka však nebyla naplněna, a to ze dvou důvodů, jednak proto, že impresárió v Bologni nebyl ochoten zadarmo dát k dispozici sbor a orchestr, jednak proto, že Mariani se cítil dotčen tím, že sám nebyl vybrán, aby složil jednu část rekviem, takže odmítl dirigovat. Přesto Verdi zkomponoval „Libera me“, uvažoval dokonce o tom, že sám napíše i ostatní části, jenomže pro jinou objednávku - opery *Aida* - byla myšlenka na rekviem zapomenuta.

Dne 22. května 1873 umírá další významná osobnost Itálie, básník Alessandro Manzoni. Verdi, jeho obdivovatel, byl smrtí zdrčen tak, že se ani nemohl zúčastnit jeho pohřbu. Začátkem června se přišel poklonit k jeho hrobu, a krátce nato napsal starostovi Milána, že na počest básníka složí

rekviem. Vyšel z „Libera me“, dokončil celé dílo, a u příležitosti prvního výročí Manzoniho úmrtí se dne 22. května 1874 hrál *Rekviem* v milánském kostele Sv. Marka. Sám Verdi řídil 100členný orchestr a 120členný pěvecký sbor.

Úspěch byl nevídaný, potlesk neutuchající, mnohokrát se přidávalo. Vzápětí se dílo se stejným úspěchem ještě v Miláně třikrát opakovalo, nadšeného potlesku se mu dostalo i ve všech evropských hlavních městech. Dokonce i ti, kteří Verdiho považovali za průměrného skladatele, který „kazil“ vkus Italů, museli uznat, že dílo je skvostem. Od té doby až do dnešních dnů se dílo hraje se stejným úspěchem, a pokud někteří soudí, že dílu schází důstojnější smuteční výraz, by neměli zapomínat, že Verdi, svým středozemním duševním založením, prezentuje své city naprosto impulsivně, vyjadřuje sílu a zároveň vnitřní lyriku, vždy však v záři středozemního slunce, které stínům nedává mnoho prostoru.

K rozboru Verdiho *Rekviem* by bylo zapotřebí nejen nekonečné množství stránek, ale také pero básníka, proto se omezme na několik málo řádků, postačujících k uvedení posluchače do jednotlivých částí.

Dílo začíná několika úvodními violoncellovými party, následovaných ztišeným sborem s „Requiem aeternam“, a tato vřelá prosba vrcholí sborovou fugou. Věta končí nádhernou modlitbou zpívanou čtyřmi sólisty a sborem.

Druhá část „Dies irae“ začíná mohutným sborovým nástupem, který v díle zazní několikrát a opakuje se také v závěrečném „Libera me“. Část „Tuba mirum“ má zvláštní, dramatický charakter, začíná tichým tónem, který postupně zesiluje, až k mohutnému vyvrcholení. Zde nastupují basy, aby ohlásily „Druhé zjevení“. Tato část se člení do několika menších, z nichž vyniká nádherné trio „Quid sum miser“, zpěvný duet „Recordare“ a dvě vynikající sóla pro tenor „InGemisco“ a bas „Confutatis“.

„Offertorio“ je napsáno v operním stylu. Skladatel se vrací k nábožnému výrazu v části „Sanctus“, která vrcholí osmihlasou fugou pro dva sbory. Následuje „Benedictus“ s hlubokým lyrickým dojetím, i když se tu a tam mírně vzdaluje opernímu pojetí.

„Agnus Dei“ začíná duetem pro dva ženské hlasy bez doprovodu sboru, námět pak se opakuje se sborem a orchestrem, vrací se k sólistkám, aby nakonec tato nádherná melodie zazněla doplněná sborem.

Část „Lux aeterna“ (trio pro alt, tenor a bas) je prostoupena mrazivou tragikou, naprosto v rozporu s ostatními částmi, plnými božského klidu.

V závěru, „Libera me“, opět zazní motivy předchozích částí, obzvláště úvodního „Requiem“ a „Dies irae“ a vrcholí kolosální fugou.

Z programu IV. Festivalu „Dimitria“, říjen 1979

Autorka článku: Evelin Voigtmann

STÁTŇÍ ORCHESTR THESSALONIKI

Státní orchestr Thessaloniki je jedním ze dvou nejvýznamnějších symfonických těles Řecka. Repertoár, tvořící jeho programovou náplň, zahrnuje hudební tvorbu počínaje barokní hudbou až po moderní skladby 21. století.

Vznikl v roce 1959 z podnětu řeckého hudebního skladatele Solona Michailidise, statut státního orchestru získal v roce 1966. Dirigentské taktovky se ujala celá řada významných řeckých umělců, od zakladatele orchestru po jeho následovníky, Georgios Thymis, Alkis Baltas, Karolos Trikolidis, Kosmas Galilias, Konstantinos Patsalidis, Leonidas Kavakos a Mikis Michailidis. V současné době počet členů orchestru, pod vedením šefdirigenta Myrona Michailidise, dosahuje zhruba čísla sto dvaceti hudebníků.

Činnost orchestru, kromě pravidelných symfonických koncertů, pokrývá široké spektrum průřezu uměleckých aktivit, v nichž jsou zahrnuta pravidelná operní a baletní představení, a též hudební doprovod němeého filmu např. tedy aktivity, které v posledních letech lákají nové posluchače. V rámci výchovy budoucích hudbymilovných posluchačů spadá také intenzivní osvětová činnost výchovných koncertů pro děti, mladé lidi a celou rodinu.

Jedním z hlavních cílů orchestru je propagace řecké hudební tvorby, často jako řecké i světové premiéry díla. Ve stejném duchu se nese záměr orchestru představovat mladé umělce, z nichž mnohým se následně na hudební scéně dostalo významných řeckých a mezinárodních ocenění. Díky svému významnému postavením na řecké hudební scéně může orchestr nahrávat v mezinárodně uznávaných studiích, jako např. BIS nebo NAXOS, mezi nejvýznamnější nahrávku lze považovat Beethovenův *Koncert č. 3 a 4* se sólistou Aldo Ciccolinim (EMI Classic) a první světové nahrávky díla italského skladatele Ildebranda Pizzetiho (NAXOS).

Na seznamu řeckých a zahraničních dirigentů a sólistů, spolupracujících se Státním orchestrem Thessaloniki, je řada jmen významných osobností: P. Domingo, L. Pavarotti, S. Mintz, A. Chačaturjan, M. Rostropovič, Y. Horenstein, E. Kurtz, Y. Simonov, Od. Dimitriadis, C. Mandeal, N. Gutman, M. Maisky, K. Katsaris, L. Kavakos, V. Askenázy, P. Badura-Skoda, N. Magalov, L. Kogan, R. Ricci, V. Treťjakov, V. Spinakov, L. Berman, P. Fournier, B.L. Gelber, W. Nelson, K. Paschalis, D. Sgouros, M. Tirimo, Th. Kerkezos a další.

Státní Orchestr Thessaloniki koncertuje v

© N. Stilianidis

39

Paláci hudby v Thessaloniki. Kromě častého a systematického hostování ve městech severního Řecka, vystupuje též na celém řeckém území. Je stálým hostem v Athénské Paláci hudby a na nejvýznamnějších festivalech domácích a zahraničních (Festival v Aténách – Divadlo Irodeion, Dimitria festival v Thessaloniki, Filippon festival Kavala, Mezinárodní Festival „Kypria“ – Kypr, International Festival Zino Francescatti – Marseille, Festival Ecléctic – Valencia, atp.).

V únoru 2007 byla nahrávka díla „Impressions for saxophone and orchestra“ se sólistou Theodorem Kerkezosem, oceněna cenou za kvalitní nahrávku Pizzicato „Supersonic“. V prosinci 2007 soubor koncertoval historicky poprvé v Koncertní síni

Zakázáného Města v Pekingu, a to v rámci řeckého kulturního roku v Číně s dedikací pro N. Kazantzakise.

V červnu 2008 se na mezinárodní hudební trh dostalo nové CD s nahrávkou děl N. Kalkotase ve spolupráci se společností BIS, a jednalo se o světovou premii.

V roce 2009 vystoupí Státní orchestr Thessaloniki v České republice v Praze, a dále v italských městech Florencii a Livornu.

Webové stránky: www.tssso.gr

MYRON MICHAILIDIS

Dirigent – umělecký ředitel Státního
orchestru Thessaloniki

Myron Michailidis je jedním z nejvýznamnějších a nejnadanějších řeckých dirigentů nové generace.

Dirigoval řadu významných orchestrů v Německu, České republice, Slovensku, Polsku, Rumunsku a Taiwanu. Na seznamu jím dirigovaných orchestrů figuruje Symfonický orchestr v Berlíně, Filharmonický orchestr v Bukurešti, Symfonický orchestr ČR Praha, Slovenský filharmonický orchestr Bratislava, Orchester opery Východního Saska a další. V Řecku opakovaně spolupracoval se všemi orchestry. Pravidelně spolupracuje s Národní operou.

V roli dirigenta se účastnil hudebních festivalů v Řecku a v zahraničí, stejně jako mnoha kulturních akcí k různým příležitostem. V prosinci 2007 řídil Státní orchestr Thessaloniki na jeho historicky prvním vystoupení v Koncertním sále Zakázaného Města v Pekingu, a bylo to považováno za jeden z

uměleckých vrcholů v rámci akce Kulturního roku Řecku v Číně v souvislosti s Olympijskými hrami v roce 2008.

Spolupracoval s řadou věhlasných umělců, jako např. Aldo Ciccolini, Paul-Badura Skoda, Kyprianos Katsaris, Shloma Mintz, Salvatore Accardo, June Anderson, Cheryl Studer, Fazil Say, Martino Tirimo a mnoho dalších. Od roku 1999 do roku 2004 působil jako stálý dirigent Opery Východního Saska v Německu. Od června 2004 je uměleckým ředitelem Státního orchestru Thessaloniki.

První CD, ve spolupráci s anglickou společností NAXOS, Státního orchestru Thessaloniki, byla zahajovací nahrávka cyklu tohoto uznávaného studia s názvem Greek Classics. Pod taktovkou Myrona Michailidise představil světoznámý saxofonista Thodoros Kerkezos světově premiérovou nahrávku

děl řeckých skladatelů. V únoru 2007 bylo toto CD oceněno prestižní cenou za kvalitní nahrávku „Supersonic“, udělovanou periodikem Pizzicato (Lucembursko). Dále se podílel na nahrávce CD s názvem *Axion Esti*, skladatele Mikise Theodorakise, a nahrávky ve spolupráci s Národním symfonickým orchestrem Třetího programu ERT (Řecký rozhlas a televize).

K vyjíměčným nahrávkám Myrona Michailidise patří *Koncerty č. 3 a 4* Ludwiga v. Beethowena s věhlasným klavíristou Aldem Ciccolinim a Státním orchestrem Thessaloniki.

V souvislosti s jeho mimohudební činnosti za zmínku stojí soubor odborných, uměleckých a technicko-ekonomických studií ke vzniku Symfonického orchestru v Řecku (2003). Dostalo se mu mimořádného ocenění kritiky za operní a

koncertní tvorbu a masově šířené nahrávky od periodik jako např. Das Ochester, Operwelt, Fanfare, Grammophon, od významných novin jako Säschische Zietung, Berliner Morgenpost, Der Tagespiegel a a mnoha čestných uznání.

Hru na klavír studoval u Dimitrise Toufexise v Aténách, později studoval dirigentství na berlínské Hudební Akademii (diplom absolventa s hodnocením „výborně“, 1996) u Hans-Martina Rabensteina. Dále absolvoval semináře dirigování orchestru u Miltiadise Karydise na Akademii Carl Maria von Weber v Drážďanech a u Simona Rattleho (dirigenta Berlínských filharmoniků). Kromě nejvyššího hudebního vzdělání je rovněž absolventem Fakulty právních a ekonomických věd Právnické fakulty University v Aténách.

GEORGINA LUKÁCS

soprán

42

Georgina Lukács, proslulá sopranistka, původem z Maďarska, se stala známou na světových operních jevištích již jako velmi mladá. Rozsah sametového sopránu této výborné dramatické umělkyně ji předurčil k těm nejvýznamějším a nejkrásnějším rolím italské hudby.

Na jejím repertoáru najdeme takřka všechny Verdiho a Pucciniho opery, skvosty skladatelů, pokračovatelů Verdiho, stejně tak jako opery Belliniho, Čajkovského, Rachmaninova a Šostakoviče.

Často spolupracuje s výjimečnými osobnostmi z oblasti opery, jako je Jose Cura, Lorin Maazel, Riccardo Muti, Marcelo Viotti, Julius Rudel, Leo Nucci, Sherril Milnes, Giuseppe Giacomini, Juan Pons, Fabio Luisi a Neil Shicoff.

Georgina Lukács začala studovat hudbu, a to hru na klavír, skladbu a zpěv na konzervatoři v rodném Györu. Později ji přijali na konzervatoř Čajkovského

v Moskvě, kde absolvovala s diplomem v operním zpěvu. Ve věku dvaceti let - ještě jako studentka – vystoupila s velkým úspěchem v roli Leonory ve Verdiho opeře *Il Trovatore* v maďarské Státní Opeře.

Interpretace této role byla první z řady rolí, kde ztělesnila Verdiho hrdinky Violettu (*Traviata*), Leonoru (*La forza del destino*) a Desdemonu (*Otello*) a kde zaznamenal své první úspěchy pod vedením Lamberta Gardelli.

Ve dvaadvaceti letech zpívala jednu ze svých nejoblíbenějších rolí, Pucciniho Tosce v Budapešti. S touto rolí se uvedla poprvé i v zahraničí, a to v Basileji. Deutsche Oper v Berlíně ji ocenila jako nejmladší Tosce ve své historii. O několik let později se vrcholová umělkyně objevila v Londýnském Covent Garden, tentokrát ve Verdiho opeře *Macbeth*, kde okouzila anglické hudbymilovné obecenstvo náročnou rolí Lady Macbeth.

Další zastávkou jí byla La Scala v Miláně, chrám

evropské i světové opery, kam se dostanou jen nejlepší z nejlepších na vrcholu kariéry. Zde debutovala v roli Leonory ve Verdiho opeře *La forza del destino* pod taktovkou Riccardo Mutiho.

V USA vystoupila poprvé v San Francisku v roli Tosce, následovala Amalia z Verdiho Maškarního plesu. Její největší úspěch v Americe a jedna z nejdůležitějších událostí v její kariéře v roce 2001 byla interpretace role Madame Butterfly a Pucciniho Tosce v Central Parku New Yorku před tisíci diváky. Toscu zpívala i později v Metropolitní opeře. Roku 2004 představovala Abigaille z Verdiho opery *Nabucco* v Hamburku a ve Vídeňské Státní Opeře. Velký úspěch zaznamenala její Maddalena v opeře *Andrea Chénier*. Lukács je velice žádaná k hostování do největších světových oper. Její výjimečný hlasový fond, jedinečná muzikálnost spolu s dramatickým talentem jí zařazují mezi nejlepší umělce svého žánru. Nelze opomenout zážitek z jejího zpěvu bel canto v *Normě*, a jak nezapomenutelný je její až

do mezzosopranu sahající rozsah v roli hrdinky Mascagniho *Cavalleria rusticana*.

Dosud Georgina Lukács vystoupila v Milánské La Scala, New York Metropolitan Opera House, Vídeňské Staatsoper, San Francisco Opera, Hamburg State Opera, Royal Opera House Covent Garden, Munich Opera, Deutsche Oper Berlin, Toronto Opera, Tokijském New National Theatre, Moskevském Bolshoi Theatre, Zurich Opera House, na festivalech v Salcburku a v Edinburgu. V sezóně 2008–09 se Lukács vrací do Vídeňské Staatsoper a do Barcelonas Liceu, aby zde ztvárnila role v *Nabucco* a v *Turandot*.

V roce 2003 jí byl udělen čestný titul Zasloužilá umělkyně Maďarské republiky.

NATELA NICOLI

mezzosoprán

Narodila se v Gruzii ve slavné pěvecké rodině a studium klavíru a zpěvu ukončila s vyznamenáním. Svůj nesporný talent zdokonalovala po boku osobností jako Renata Scotto, Christa Ludwig, Ruthilde Boesch, Branisteanu a Lamara Tschkonia.

Debutovala v Moskvě v Divadle Bolšoj, ale pak se Natela Nicoli přesídlila do Rakouska, a tam žije už od roku 1991. V roce 1990 se stala členkou souboru Graz Opera, kde ztvárnila významné role jako např. Octavian, Carmen, Cenerentola, Rosina, Brangane v opeře *Tristan und Isolde*, Meg Page ve *Falstaff*, Dorabella ve *Figarově svatbě* a Maddalena v *Rigolletto*.

Za mimořádné ztvárnění Bizetovi *Carmen* získala v roce 1994 v Německu prestižní cenu Opera Award.

V roce 1996 ji bylo nabídnuto rakouské občanství za

mimořádný umělecký přínos.

Natela Nicoli byla zvána k hostování do nejznámějších divadel a operních scén po celém světě, vystupovala na Salzburg Festival v opeře *Les Troyens* (Ivor Bolton-Sylvain Cambreling) a v *Die Zauberflöte* (Christoph von Dohnanyi-Achim Freyer). Společně s Editou Gruberovou nazpívala několik duet na CD „Adagio“ v Mnichově (Philharmonie im Gasteig) a se Symfonickým orchestrem bavorského rozhlasu. Vystupovala ve Vienna Musikverein, Teatro Comunale di Firenze pod taktovkou Fabio Luisi, ve Wiener Konzerthaus s Vladimírem Ashkenazym, ve Wiener Volksoper a v Deutsche Oper Berlin.

V poslední době absolvovala německé turné s Verdiho *Rekviem* v nastudování Fabia Luisi, dále nastudovala a ve světové premii ztvárnila roli

Hedwigy v romantické opeře J. Offenbach *Die Rheinnixen* v Ljublaně a v St. Polten, úspěšná byla v roli Magdaleny v *Der Evangelimann* ve Wiener Volksoper (dirigent Josef Ernst Kopplinger).

Rovněž vystupovala v opeře *Die Zauberflote* jako Dritte Dame v Theater an der Wien opět pod vedením Fabio Luisi a v Grand Theatre de la Ville v Luxemburgu. V březnu 2007 účinkovala v roli Salome v milanské La Scala v nové inscenaci Luc Bondyho; v květnu 2007 a 2008 na wagnerovském festivalu ve Wels. Často hostuje v Stefanielsaal, nejnověji v Mozartově *Rekviem* po boku světoznámého Roberta Holla a rovněž vystupuje vedle Kurta Rydla ve Verdiho *Rekviem*.

Na podzim roku 2008 se zúčastnila Wexford Festival Opera se *Snow Maiden* od Rimsky-Korsakova a

posléze s Verdiho *Rekviem* v Graz ve Stefaniensaal, dále též v Grosses Festspielhaus v Salzburku. V únoru 2009 vystoupila s Wiener Symphoniker ve Wiener Konzerthaus pod vedením Vladimira Jurowského. Na jaře 2009 pod vedením Michaila Jurowského vystoupí s Tonkünstlerorchester ve Stravinského *Mavra*, a stejně tak ve Wiener Musikverein, v Festspielhaus v St. Polten a v Grafenegg Auditorium.

Natela Nicoli zpívá pod taktovkou mnoha světoznámých dirigentů např. Fabio Luisi, Denis Russel Davis, Ivor Bolton, Christoph von Dohnanyi, Vladimír Ashkenazy, Philippe Jordan, Dimitrij Kitajenko, Jury Bashmet, Sylvian Cambreling, Martin Haselbock, Vladimír Jurowski, Michail Jurowski, Milan Horvat, Ernst Marzendorfer a Emil Tabakov.

MARIO MALAGNINI

tenor

Mario Malagnini zahájil operní kariéru v roce 1984 v Korzárovi od Verdiho. V roce 1985 debutoval ve třech rolích, které úspěšně zopakoval v průběhu následujících let: Pinkerton v *Madame Butterfly* Grand Theatre v Quebecu, Don José v *Carmen* na festivalu v Glyndebourne a Cavaradossi v *Tosce* v Essenu. V každé této roli se objevil na více než 150 představeních. V roce 1985 se poprvé uvedl v *La Traviatě* a *Aidě* na představení ve Frankfurtu a stal se jedním z nastupující generace interpretů role Radamese.

Jeho dráha se poté rychle rozvíjela v rámci operních repertoárů Wiener Staatsoper (*Tosce*), Operhaus v Curychu (*La Traviatě*), Royal Albert Hall (*Simon Boccanegra*), operních scén v Budapešti a Soulu (*Carmen*), Opera de Nantes (*Normě*), či Arena di Verona (*Un ballo in maschera*) a Teatro alla Scalla di Milano (*Nabucco*).

V roce 1987 poprvé účinkoval v USA, v opeře *Battaglia di Legnano* uvedené v Carnegie Hall v New Yorku a později v *Aidě* na scéně v Hustonu. Poté účinkoval v *Carmen* (postava Don Carlose) v Teatro dell'Opera di Roma a v *Madame Butterfly* v Deutsche Oper v Berlíně.

V následujícím roce vystoupil v roli Pollione v *Normě*, uvedené v Opera de Montecarlo, a to po boku Shirley Verret, a dále v roli Gabriele Adorna, s Maria Chiary,

a s Giorgio Zancanarem ve Verdiho opeře *Simon Boccanegra*, uvedené na scéně ve Florencii. Mezi dalšími vystoupeními se nejvýrazněji uvedl v *Tosce*, po boku Rainy Kabaivanské, v Teatro Petruzelli v Bari, a ve třech úspěšných debutech v londýnské Covent Garden v *Madame Butterfly*, na scéně Opéra Bastille v Paříži v *Carmen* a v Tokiu v *Aidě*.

V roce 1990 v Staatsoper ve Vídni ztvárnil Dona Carlose v inscenaci Clauda Abbada.

V roce 1992 účinkoval v *Carmen*, na scéně v Kodani, v provedení s Giuseppem Sinopoli. V období let 1993-1994 vystupoval ve fantasmagorickém provedení *Aidě* v Bercy u Paříže a v *Carmen* v Hallen Stadium v Curychu, v Olympia Halle v Mnichově a ve Sport Palace v Berlíně.

V roce 1995 v premiéře zpívá v Palm Beach Opera v *Lucia di Lammermoor*, v roce 1997 se představil publiku v San Franciscu v *Tosce*, ve stejné opeře vystoupil též na festivalu Torre del Lago.

V roce 1998 účinkoval v prvním novodobém zpracování Marchettiho Ruy Blas na scéně v Teatro Pergolesi v Jesi. V červnu 1999, po 8 letech působení v Arena di Verona, vystoupil v roli hraběte Danilo v opeře *Die Lustige Witwe*.

V roce 2000-01 účinkoval v *Madame Butterfly* na operních scénách v Nice, Oslu, Tokiu, Mnichově a ve

Vídni, v *La Traviatě* a *Aidě* v Arena di Verona, v opeře *Simon Boccanegra* v Curychu a Mnichově, v *Tosce* v Paříži, Pekingu a Berlíně, v *Carmen* v Mnichově a Berlíně a v *Normě* v Palm Beach.

V sezóně 2002-03 vystoupil v roli Cavaradossi v *Tosce* v Teatro Regio v Parmě, při příležitosti derniéry Rainy Kabaivanské, dále účinkoval v *Adriana Lecouvreur* v Santiagu.

V tomto období také rozšířil svůj repertoár o nové role v operach, jako *Luisa Miller*, *Il trovatore*, *La Rondine* a také zcela ojedinělé v *Mirra* Domenica Alaleona, která byla vysílána ze studia Radio France v Paříži.

V roce 2004 vystoupil v *Tosce* uváděné v Teatro Real v Madridu a zúčastnil se představení *Madame Butterfly* v Soulu, uvedeného v rámci oslav 100letého výročí Pucciniho opery. Dále vystoupil na scéně Sao Carlos Theatre v Lisabonu v opeře *Stiffelio*, která byla bouřlivě přijata obecnstvem i kritikou. Byl také pozván k vystoupení v opeře *Fedora* v Teatro alla Scala, kam se rád vracel ve své oblíbené roli Dona José v *Carmen*. A také vystoupil na festivalu v Solothurn, v operách Don Carlo a v *Un ballo in maschera*, kde na scéně účinkoval společně s Lea Nuccim.

Za zmínku rozhodně stojí jeho vystoupení ve *Fedora* ve Wiener Staatsoper a role Radamese v *Aidě*, uvedené v Caracalla Terme v Římě, kde účinkoval společně s Placidem Domingem, jakož i v *Carmen*, na scéně v Madridu, po boku Denyce Graves. V posledních sezónách vystupoval v *Madame Butterfly*, v *Adrianě Lecouvreur* a v recitálu díla Riccado

Chailly, na scéně Teatro alla Scala. V nedávné době také vystoupil na festivalu v Solothurn (*Pagliacci a Turandot*), v Teatro Lirico Di Cagliari (*Un ballo in maschera*, role Ricarda) a ve Wiener Staatsoper (*Simon Boccanegra*, Gabriele Adorno). Vystoupil také v roli Dona José v *Carmen* ve Finské národní opeře v Helsinkách a v Bavorské Staatsoper, dále v roli Loris Ipanov v Theatre de la Monnaie v Bruselu, v Teatro Verdi v Terstu, Ruggera v opeře *La Rondine*, Dona Carlose v Grand Theatre de Geneve, Dona José v *Carmen* v Arena di Verona.

Na Kypru vystoupil v *Madame Butterfly* (v roli Benjamina Franklina Pinkertona) a v Národní opeře v Bukurešti a v Teatro Verdi v Terstu vystoupil v *Aidě* (Radames).

V poslední době vystoupil v *Madame Butterfly* v Theatre Municipal de Lausanne a ve stejné roli se představí publiku v Korei.

Mario Malagnini se podílel na nahrávce opery *La Bohème* skladatele Leoncavalla (živá nahrávka z Teatro La Fenice di Venezia), Verdiho *Stiffelio*, opery *Giovanna d'Arco* a Masnadieri (live nahrávka z festivalu v Ludwigsburgu, kde vystoupil společně s Renato Brunsonem) a taktéž Marchettiho Ruy Blas.

Mario Malagnini vystudoval hru na trombón a promoval po studiu operního zpěvu na konzervatoři v Miláně u vyučujícího Piera Miranda Ferraroa. Zvítězil v soutěži o cenu Tita Gobbiho a je laureatem ceny Belvedere ve Vídni a vítěz soutěže Caruso v Miláně.

YANNIS YANNIS

baryton

48

Narodil se v Athenách. Studoval sólový zpěv u Kiki Morfoniou na Athenské konzervatoři, kterou absolvoval v roce 1989 na výbornou a s vyznamenáním.

1990 obdržel stipendium athenské Nadace Maria Callas a pokračoval ve studiích v New Yorku na Akademii Julliard School u Dr. Charles Kellis.

Je držitelem mnoha cen a laureatem mezinárodních soutěží, jako soutěž Maria Callas v Athenách 1987, „M. E. F. International Competition“ v New Yorku 1991 atd. V říjnu 2008 převzal umělecké vedení Opery v Thessaloniki.

Debutoval 1987 v Athenách na scéně divadla Irodeion v roli Cecila v opeře Donizettiho *Maria Stuarda* s Kostasem Paschalisem a Marií Krilovic pod taktovkou A. Cavallaro. Spolupracoval a hostoval ve velkých divadlech, kde ztvárnil řadu výrazných rolí, v italské Katánii (s dirigentem Spyrosem Argyrisem)

v roli Banco ve Verdiho opeře *Macbeth* a v roli Argante v opeře Corghioho *Rinaldo & C*, v New York Metropolitan Opera s Placido Domingo, Barbara Daniels a Sherill Milnes v roli Jake Wallace v Pucciniho opeře *La Fanciulla del West* (dirigoval L. Slatkin, režíroval Giancarlo Del Monaco), v americkém San Diegu ztělesnil roli Collina v Pucciniho opeře *La Bohème* (dirigoval C. Rizzi). Ve skotské Opeře zpíval Leporella v Mozartově *Don Giovanni*. V italské Consenza hostuje v roli Salieriho a Il Barone v opeře *Mozart and Salieri* a v *L'Ultimi Luci* od Rimski-Korsakov. V belgické „*La Monnaie*“ zazpíval roli Angelottiho v Pucciniho opeře *Tosca*, s dirigentem A. Pappano. Ve frankfurtské opeře se představil jako Shapless v Pucciniho *Madame Butterfly* atd.

S New York Metropolitan operou spolupracoval v mnoha představeních interpretujíc role Collina z Pucciniho *La Bohème*, Capuleta v Gounodově *Romeo a Juliette* (s Ruth Ann Swenson), Cirillo

z Giordanovy *Fedora* (s Mirella Freni a Placido Domingo pod taktovkou Abbado), Achilla z Händelova *Julia Cesare* atd.

V Řecku spolupracoval s Ethniki Lyriki Skini ve velkých rolích: Scarpia v Pucciniho *Tosce*, Gerard v Giordanovu *Andrea Chénier*, Escamillo v Bizetově *Carmen*, *Don Giovanni* v Mozartově stejnojmenné opeře.

Objevil se i v mnoha rolích menších např. *Rea*, *Fedora*, *La Bohème*, *Die Zauberflöte*, *Anna Bolena*, *Ariadne z Naxos*, *Il Capello di paglia di Firenze*, *Il Trovatore*, *Peter Grimes*, *To dachtilidi tis manas*, *Gianni Schicchi* atd.

Absolvoval řadu koncertních vystoupení v Řecku i v zahraničí: na festivalu v italském Spoleto představuje Haydnovu *Dimiurgia* s Katia Riciareli, v Londýnské Queen Elisabeth Concert Hall, v New York Metropolitaní Opeře, v Paláci hudby v Thessaloniki

ztvářnil roli Don Alfonso v Mozartově opeře *Così fan tutte*, v Paláci hudby v Athenách účinkoval v opeře Th. Mikroutsikose *Epistroti tis Elenis* a zúčastnil se zde i mnoha koncertních vystoupení.

Spolupracoval s Operou v Thessaloniki na představení *La Bohème*, *Aida*, *La Traviata*, kde interpretoval v roli Colline, Amonasro a Germont.

Bohatá je jeho spolupráce s velkými řeckými tělesy v Athénách a Thessaloniki, s Orchistra ton Chromáton, s hudebním tělesem rozhlasu a televize a hudebním tělesem města Athen.

V nahrávacích studiích spolupracuje s nositeli největších jmen ze světa operního zpěvu např. James Levine, Placido Domingo, Luciano Pavarotti, Sherill Studer, Sherill Milnes, Aprile Millo, Mirella Freni, James Morris, Juan Pons atd. v dílech *Idomeno*, *Rigoletto*, *I Lombardi*, *Fedora*, *Andrea Chénier*, *La Fanciulla del West*, *Don Carlos* atd.

PRAŽSKÝ FILHARMONICKÝ SBOR

50

Pražský Filharmonický Sbor patří mezi nejlepší smíšené sbory na světě. Již osm desetiletí aktivně spoluvytváří podobu a charakter především evropské hudební kultury. Svou uměleckou činnost zahájil v roce 1935 pod vedením svého zakladatele, pěvce a sbormistra Jana Kühna jako Český pěvecký sbor. Měl původně sloužit především potřebám rozhlasového vysílání a poprvé se představil 8. ledna téhož roku v opeře Debora Josefa Bohuslava Foerstera, kterou nastudoval Otakar Jeremiáš. Těleso se brzy osvědčilo jako spolehlivý partner pražských orchestrů při uvádění kantát, oratorií i oper a stalo se nezbytnou součástí pražského hudebního života. Začali jej angažovat význační dirigenti, jako byli kupř. Rafael Kubelík, Václav Talich, Karel Ančerl, Václav Neumann, Václav Smetáček ad. Některé koncerty se staly památnými událostmi. Bylo to například provedení *Svaté Ludmily* Antonína Dvořáka na nádvoří Pražského hradu pod taktovkou Rafaela Kubelíka v r. 1948, nastudování *Krále Davida* za řízení Artura Honeggera v r. 1949, provedení

Beethovenovy *Deváté symfonie* na Pražském jaru 1949 pod řízením Ericha Kleibera, či nahrávka *Stabat Mater* Antonína Dvořáka s dirigentem Václavem Talichem v r. 1952, což byl první gramofonový snímek sboru. Zprvu amaterské těleso se postupně profesionalizovalo a v roce 1953 bylo organizačně přičleněno k České filharmonii, která se stala jeho nejdůležitějším partnerem.

V roce 1959 – po smrti zakladatele prof. Jana Kühna – přebírá řízení sboru prof. Josef Veselka. Jeho éra přinesla sboru nenapodobitelný moderní zvukový obraz, který se stal příkladem kvality pro mnohé sbory v Evropě. Prof. Veselka předváděl bezkonkurenční analytickou práci přinášející skvělou dramatickou stavbu jednotlivých skladeb s dokonalou intonační čistotou. V šedesátých letech podniká sbor, již pod názvem Pražský filharmonický sbor, velká zahraniční turné po Evropě. V sedmdesátých letech účinkuje sbor poprvé v Japonsku. V roce 1981 po 23 letech činnosti odevzdává prof. Josef Veselka řízení tělesa svému

žákovi Lubomíru Mátlovi. Za jeho desetileté éry natáčel Pražský filharmonický sbor kupříkladu *Stabat Mater* a *Rekviem* Antonína Dvořáka s dirigentem Wolfgangem Sawallischem, kantátové dílo Johanese Brahmsa s Giuseppe Sinopolim a pravidelně účinkuje na Rossiniho operním festivalu v Pesaru. Gramofonové nahrávky s Českou filharmonií získávají mezinárodní ceny v Paříži, Berlíně a Tokyu a sbor dále nahrává i některé exkluzivní operní snímky.

Další etapa nastává v roce 1990 pod vedením sbormistra Pavla Kühna, syna zakladatele sboru. V roce 1991 Pražský filharmonický sbor začíná pracovat jako samostatná organizace. Navazuje nové kontakty se zahraničím, začíná spolupracovat s Berlínskou filharmonií, Izraelskou filharmonií, amsterodamským orchestrem Concertgebouworkest ad.

V letech 1996 až 2004 byl hlavním sbormistrem Jaroslav Brych, který pokračoval v uměleckém odkazu svých předchůdců. Od roku 2005 do konce

sezony 2006 působil jako hlavní sbormistr v PFS Jan Rozehnal. 1.3.2007 je do čela PFS jmenován sbormistr Mgr. Lukáš Vasílek a stálým hostujícím sbormistrem PFS se stává Miroslav Košler. Pražský filharmonický sbor je pravidelně zván na světové i české hudební festivaly, ale také jako operní sbor do významných divadel. Spolupracuje se světoznámými dirigenty, kteří jeho spoluúčinkování při koncertech i nahrávkách často přímo vyžadují. Neméně důležitá je ovšem koncertní spolupráce PFS s českými orchestry, jako jsou Česká filharmonie, Symfonický orchestr českého rozhlasu, Pražská komorní filharmonie, Symfonický orchestr hl.m. Prahy FOK a prakticky všechny další regionální orchestry. PFS se v roce 2008 věnuje intenzivně české soudobé tvorbě. Zde je třeba vyzdvihnout světové premiéry oratoria Zdeňka Lukáše Adam a Eva a velké oratorium Mojžíš Sylvie Bodorové. Novinkou je dále cyklus populárních koncertů PFS a jeho hosté v pražském Rudolfinu a volný cyklus koncertů PFS církvím a náboženským obcím v Čechách.

LUKÁŠ VASILEK

sbormistr

Lukáš Vasilek vystudoval hudební vědu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a dirigování na Akademii múzických umění v Praze. V roce 1998 se stal sbormistrem Foerstrova komorního pěveckého sdružení, s nímž dosud absolvoval více než 150 koncertů doma i v zahraničí. Úspěšně se zúčastnil řady soutěží (např. absolutní vítězství. V litevské Klaipedě 2003 a ve Vídni 2006).

Stejně zajímavá je jeho nahrávací činnost pro Českou televizi, Český rozhlas a realizace několika CD. Za své úspěchy s tímto sborem získal cenu Unie českých pěveckých sborů Sbornistr-junior (2005). V letech 2005–07 byl druhým sbormistrem operního sboru Národního divadla v Praze (C. Donizetti – *Don Pasquale*, T. Veidl – *Die Kleinstädter*, W. A. Mozart – *La clemenza di Tito*, B. Smetana – *Hubička*). Vedle sbormistrovské profese se věnuje také orchestrálnímu dirigování a v této oblasti spolupracuje s mnoha českými symfonickými orchestry.

V roce 2006 byl Lukáš Vasilek na základě svých úspěchů pozván Pražským filharmonickým sborem ke spolupráci. Po krátkém období debutoval jako nový sbormistr PFS s Českou filharmonií v projektu G. F. Haendel – *Messiah* v pražském Rudolfinu. Následovaly další koncerty s Českou filharmonií, kde byla jeho práce se sborem velmi pozitivně hodnocena. Na základě těchto výsledků byl v březnu 2007 jmenován hlavním sbormistrem. Vedle nastudování a řízení samostatných koncertů, jejichž

repertoár zahrnuje skladby od období renesance až po současnost, připravuje velké oratorní, kantátové a operní projekty, při nichž sbor vystupuje s předními českými a světovými dirigenty a orchestry. Mezi nejvýznamnější události prvního roku jeho působení v Pražském filharmonickém sboru patřily koncerty s Českou filharmonií a jejím šéfdirigentem Zdeňkem Mácalem v Praze a na společném turné ve Španělsku. Jeho součástí bylo provedení Dvořákova *Rekviem* s Orchestrem Valencie pod taktovkou Waltera Wellera. Mezi další velké výzvy patří koncerty ve Francii s českým a cappella repertoárem, koncert v Praze s Ruským národním symfonickým orchestrem a Valeriem Poljanským, nastudování opery Lorina Maazela *1984* (podle románu G. Orwella) pro Palau de les Arts ve Valencii, tři koncerty Dvořákova *Rekviem* s Berlínskými filharmoniky pod taktovkou dirigenta Nicolò Luisottiho a koncertní provedení opery *Le dernier Jour d'un condamné* Davida Alagni v Palau de les Arts ve Valencii s hvězdným obsazením za řízení Francka Villarda. Pod vedením Lukáše Vasilka pokračovala realizace české soudobé tvorby, kde je nutné vyzdvihnout světovou premiéru oratoria Zdeňka Lukáše Adam a Eva a oratoria Mojžíš Sylvie Bodorové se Symfonickým orchestrem hlavního města Prahy FOK na festivalu v Litomyšli 2008. Pro tento festival připravil Vasilek také *Rekviem* Antonína Dvořáka spolu s Českou filharmonií a pokračuje také v další úspěšné spolupráci se Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu.

 HELLENIC MINISTRY OF CULTURE MINISTERSTVO KULTURY ŘECKÉ REPUBLIKY
THESSALONIKI STATE SYMPHONY ORCHESTRA
STÁTNÍ ORCHESTR THESSALONIKI

YEARS TSSO

24.04.09

Smetana Hall, Prague

The concert at Smetana Hall is taking place under the auspices of the Embassy of Greece in Prague.

VERDI REQUIEM

Friday

24/04/09

Starting Time: 20.00
Smetana Hall

The concert in Prague is organized in
collaboration with **Prague Classics s.r.o.**

Giuseppe Verdi
(1813-1901)

"Messa da Requiem" (72')
for soloists, chorus and orchestra

Myron Michailidis
conductor

Georgina Lukács
soprano

Natela Nicoli
mezzo soprano

Mario Malagnini
tenor

Giannis Giannis
basso

Prague Philharmonic Choir

Lukáš Vasilek
chorus master

I. INTROITUS:

Requiem

soprano, alto, tenor, basso and chorus

II. SEQUENTIA:

Dies irae

chorus

Tuba mirum

basso and chorus

Mors stupebit

basso

Liber scriptus proferetur

alto and chorus

Dies irae

chorus

Quid sum miser tunc dicturus

soprano, alto and tenor

Rex tremendae majestatis

soprano, alto, tenor, basso and chorus

Recordare

soprano and alto

Ingemisco

tenor

Confutatis maledictis

basso

Dies irae

chorus

Lacrymosa dies illa

soprano, alto, tenor, basso and chorus

III. OFFERTORIO

alto, tenor and basso

IV. SANCTUS

double chorus

V. AGNUS DEI

soprano, alto and chorus

VI. LUX AETERNA

alto, tenor and basso

VII. LIBERA ME

soprano and chorus

GIUSEPPE VERDI (1813-1901)

“MESSA DA REQUIEM”

FOR SOLOISTS, CHOIR AND ORCHESTRA

Italian composer (Roncole, Parma 1813 – Milan 1901)

Giuseppe Verdi began his musical education at the age of eight, and by the age of twelve was a professional pianist. He attended courses in music at the Philharmonic Society of his birthplace, and later perfected his knowledge with private tutors, paid for with a scholarship he had won.

He first achieved distinction as director of the orchestra of his home town, and as a composer and pianist.

In 1837 he composed his first opera, *Oberto, Conte di San Bonifacio*, which was performed in Milan in 1839. This was followed by the comic opera *Un giorno di regno* and *Nabucco*, which had its premiere in Milan in 1842.

Verdi's music is profoundly influenced by the struggle for Italian independence and his work is full of revolutionary musical ideas.

Works: *La Battaglia di Legnano* (1849), *Luisa Miller* (1849), *Rigoletto* (1851), *Il Trovatore* (1853), *La Traviata* (1853), *Les Vepres Siciliennes* (1855), *Un ballo in maschera* (1859), *Macbeth* (1865), *Don Carlos* (1867), *La forza del destino* (1869), *Aida* (1871), *Otello* (1877), *Falstaff* (1893), etc.

When Rossini – whom Verdi had admired as a great man and artist – died on 13 November 1868, the composer decided to honour his memory with a great requiem mass. He wrote to Mariani, an orchestra director in Bologna, and made the following proposal: That each of the Italian composers of the day, headed by Mercadante, should cooperate on the project, each writing one part. The Requiem would be played only once each year, on the anniversary of Rossini's death, and for the rest of the year would be kept at the Bologna Conservatoire.

Thirteen composers responded to this invitation, while Verdi himself undertook to write the final section, “Libera me”. But nothing was to come of the project in the end, for two reasons: first because the impresario of Bologna was unwilling to lend his choir and orchestra free of charge, and second because Mariani was insulted that he had not been asked to write part of the mass himself, and therefore refused to conduct the work. But Verdi went ahead with composition of the “Libera me” and thought of writing the other parts, too, but then the commission for *Aida* came in and thus the idea of the Requiem Mass was abandoned.

On 22 May 1873 another great Italian died, the poet Alessandro Manzoni. Verdi, who positively worshipped the man, was so crushed that he was unable even to attend the funeral. On 3 June he

went to pray at his grave and a few days later wrote to the Mayor of Milan, suggesting a service be composed in memory of the poet. Beginning with the "Libera me", this time he completed the *Requiem* and on the first anniversary of Manzoni's death it was played at San Marco in Milan. Verdi himself took the baton, conducting an orchestra of 100 musicians and a choir of 120 voices.

The work was an amazing success: the applause was interminable and there were many calls for an encore. The performance was immediately repeated three times in Milan, to the same acclaim, and then wildly applauded in all the capitals of Europe. Even those who regarded Verdi as a mediocre composer who had 'corrupted' the taste of the Italians, had to admit that the *Requiem* was a masterpiece. It has remained as popular ever since, and although some critics feel it lacks the full sense of mourning appropriate to the theme, they should bear in mind that Verdi, with his Mediterranean temperament, expresses his feelings with total spontaneity, with expressive force and inner lyricism, and always under the light of the Mediterranean sun, which does not permit so much sombreness.

A full analysis of Verdi's *Requiem* would take many pages, and also the pen of a poet. We shall thus confine ourselves to a few lines of description, in order not to overburden the reader.

The work begins with a few introductory bars on the cello and almost immediately the choir enter with their hushed "Requiem aeternam", the prayer continuing with a choral *fugato*. The section closes with a superb "Kyrie Eleison", performed by four soloists and the massed choir.

The second section, "Dies Irae", begins with a powerful entrance by the choir, held several times again later in the work, and also repeated in the final "Libera me". The "Tuba mirum" is particularly dramatic in character, with trumpets rising in volume to a stunning climax. At this point the bass voices proclaim the *Second Coming*. This section is divided into sub-sections, of which the most appealing are the fine trio "Quid sum miser", the vigorous duet "Recordare", and two impressive solos for tenor ("Ingemisco") and bass ("Confutatis").

The "Offertorio" is written in operatic style; the composer returns to a more religious tone with the "Sanctus", which is an eight-part fugue scored for double chorus. The "Benedictus" which follows is full of profound lyrical emotion, although at some moments the operatic style breaks through once more.

The "Agnus Dei" commences with a duet for two unaccompanied female voices, repeated by the choir and orchestra, then returning to the soloists before a final, beautiful melody is taken up by the whole choir.

The "Lux Aeterna" (trio for alto, tenor and bass) is permeated by a terrifyingly tragic quality, in stark contrast to the other parts, which were distinguished for their sense of divine peace.

Finally, the "Libera me" is an opportunity for us to hear once more fragments of the earlier parts, especially the opening *Requiem* and the "Dies Irae". The work concludes with a monumental fugue.

From the programme of the 14th Demetria, October 1979

Text by Evelin Voigtmann

HELLENIC REPUBLIC – MINISTRY OF CULTURE THESSALONIKI STATE SYMPHONY ORCHESTRA (TSSO)

58

The Thessaloniki State Symphony Orchestra is one of the leading symphonic orchestras in Greece. The orchestra's extensive repertoire includes works from the baroque to the avant-garde periods of music.

TSSO was founded in 1959 by the Greek composer Solon Michaelides and became a state orchestra in 1966. Many important Greek musicians became directors of TSSO: First in line was the founder, followed by Georgios Thymis, Alkis Baltas, Karolos Trikolidis, Kosmas Galileas, Konstantinos Patsalides, Leonidas Kavakos and Mikis Michaelides. Today TSSO numbers approximately one hundred and twenty musicians. Myron Michailidis is currently the orchestra's Artistic Director.

Besides the scheduled symphonic concerts, TSSO covers a wide range of artistic activities performing opera, ballet, music for silent films, educative concerts for children and young people etc. These activities have contributed to the increase of the audience in the last few years.

The basic aims of TSSO are promoting the Greek

music heritage –giving many Greek and world premieres- as well as promoting young artists, many of which today are renowned in the Greek and international music scene. A pioneer artistic institution of Greece, TSSO records for international labels such as BIS and NAXOS. Among orchestra's most important recent productions is the recording of the *Concertos No 3 and No 4* for piano of Beethoven with the famous soloist Aldo Ciccolini (EMI Classics) and the world wide first recording of the works of the Italian composer Ildebrando Pizzetti (NAXOS).

The list of Greek and foreign conductors and soloists who have collaborated with TSSO includes a large number of famous artists: Placido Domingo, Luciano Pavarotti, June Anderson, Shlomo Mintz, Gil Shaham, Aram Khatchaturian, Jascha Horenstein, Efrem Kurtz, Yuri Simonov, Odysseas Dimitriadis, Mistlav Rostropovich, Natalia Gutman, Misha Maisky, Dimitris Sgouros, Vladimir Ashkenazy, Paul Badura-Skoda, Nikita Magalov, Leonid Kogan, Ruggiero Ricci, Leonidas Kavakos, Victor Tretjakov, Vladimir Spivakov, Cyprien Katsaris, Lazar Berman,

© N. Stilianidis

59

Pierre Fournier, Bruno-Leonardo Gelber, John Nelson, Cristian Mandeal, Kostas Paskalis, Martino Tirimo, Theodore Kerkezos, etc.

TSSO appears at the Thessaloniki Concert Hall and every year at the Athens Megaron Concert Hall. The orchestra also performs at the most important festivals of Greece and abroad (Athens Festival-Herode Atticus Odeon, Demetria, Philippi, International Festival "Cypria" in Cyprus, International Festival "Zino Francescatti" in Marseille-France, Eclectic Festival in Valencia-Spain, etc.).

In February 2007 the CD production of TSSO "Impressions for saxophone and orchestra", with Theodoros Kerkezos (saxophone), was awarded the "Supersonic" prize. In December 2007 the TSSO gave a historic concert in the Forbidden City Concert Hall

in Beijing, dedicated to N. Kazantzakis, as part of the Cultural Year of Greece in China.

In June 2008 was worldwide brought out the new CD of TSSO with works of N. Skalkottas, in cooperation with the recording company BIS, a CD that includes some first universal recordings. Moreover, in March 2009 was brought out the third CD of TSSO with pieces of Ildebrando Pizzetti, in cooperation with the recording company NAXOS.

In the year 2009 TSSO will give a concert in the city of Prague (Czech Republic), as well as in the cities Florence and Livorno (Italy).

Webpage of the orchestra: www.tssog.org

MYRON MICHAILIDIS

Conductor - Artistic Director of
Thessaloniki State Symphony Orchestra

Myron Michailidis is one of the most important and talented Greek conductors of the new generation.

He has conducted several important orchestras in Germany, in Czech Republic, in Slovakia, in Poland, in Taiwan and in Romania, such as: Berlin Symphony Orchestra, Philharmonic of Boucourest, Prague Radio Symphony Orchestra, Philharmonic of Bratislava, the Orchestra of the Opera of Eastern Saxonia etc. In Greece he often collaborates with all the major orchestras. Moreover, he frequently collaborates with the Greek National Opera.

He has conducted in various festivals in Greece and abroad, as well as in important celebration events. In December 2007, TSSO gave a historic concert in the Forbidden City Concert Hall in Beijing, under the baton of Myron Michailidis. It was one of the most important events of the Cultural Year of Greece in China dedicated to the Olympic Games of 2008.

He has collaborated as conductor with famous soloists such as Aldo Ciccolini, Paul Badura-Skoda, Cyprien Katsaris, Shlomo Mintz, Salvatore Accardo, June Anderson, Cheryl Studer, Martino Tirimo and others.

From 1999 until 2004 he was Permanent Conductor at the Opera of Eastern Saxonia in Germany. Since July 2004 he is Artistic Director of Thessaloniki State Symphony Orchestra.

The first CD of Thessaloniki State Symphony Orchestra in collaboration with the British label NAXOS, was a production that inaugurated the new "Greek Classics" series of the well-known label. This CD is consisted of world premiere works by Greek composers under the baton of Myron Michailidis and the collaboration of the renowned saxophone player Theodoros Kerkezos. This CD -in February 2007- was given the "Supersonic Award" by the Pizzicato

Classics in Luxembourg. He has also recorded a CD of the *Axion Esti* of Mikis Theodorakis and others CDs for the Third Program and the National Symphonic Orchestra of ERT.

One of his most important recording activities is the recording of *Piano Concerto No. 3 and No. 4* of L. Beethoven with the well known pianist Aldo Ciccolini and the Thessaloniki State Symphony Orchestra.

Regarding his writing activity, a special mention deserves an economical-technical study for the creation of a symphony orchestra in Greece (2003). He has been getting rave reviews for his opera productions, concerts and recordings in magazines such as "Das Orchester", "Opernwelt", "Fanfare", "Grammophon", as well as newspapers such as "Sächsische Zeitung", "Berliner Morgenpost", "Der Tagespiegel" and honorary distinctions.

He studied piano with Dimitris Toufexis in Athens and later studied conducting at the Berlin Music Academy with Hans-Martin Rabenstein (graduating in 1996 with top marks in conducting). At the same time, he attended conducting seminars with Miltiadis Karydis at the Carl Maria von Weber Academy in Dresden and with Simon Rattle (Director of Berliner Philharmoniker). He also holds a Law degree from the Athens University.

GEORGINA LUKÁCS

soprano

62

Georgina Lukács, today already a world-famous Hungarian opera singer, gained early recognition on the international opera scene fairly young. The great volume of this excellent dramatic soprano's velvety voice, matches perfectly with the greatest and most beautiful roles of Italian music. Her repertoire includes almost all operas of Verdi and Puccini, the master pieces of the verismo composers as well as the operas of Bellini, Tchaikovsky, Rachmaninoff and Shostakovich. She works with such outstanding figures of opera life as José Cura, Lorin Maazel, Riccardo Muti, Marcello Viotti, Julius Rudel, Leo Nucci, Sherril Milnes, Giuseppe Giacomini, Juan Pons, Fabio Luisi and Neil Shicoff on a regular basis.

Lukács began her musical studies in her hometown, Győr, where she studied piano, composition, and voice at the Music Conservatory. Later she gained admission to the Tchaikovsky Conservatory in Moscow, where she obtained an arts degree in opera. She was only 20 - still a student at the Music

Conservatory – when debuted with great success at the Hungarian State Opera in the role of Leonora in Verdi's *Il Trovatore*. From here she easily found the way to perform the other Verdi heroines. She scored her first successes as Violetta (*Traviata*), Leonora (*La forza del destino*) and Desdemona (*Otello*) under Lamberto Gardelli.

At the age of 22, she sang one of her favourite roles, Puccini's *Tosca* in Budapest which she has already sung in the major opera houses of the world since then. She also sang it in Basel, when giving her very first performance abroad. The Deutsche Oper in Berlin celebrated her as the youngest *Tosca* in their history. A few years later, the Hungarian opera star also performed at the Covent Garden in London. This time she sang Verdi's *Macbeth* - she captured the English music lovers in the exceptionally challenging role of Lady Macbeth.

Following the performance, the next stop was La Scala in Milan, which is the citadel of the opera

literature of Europe and of the world. Only the opera greats ever reach the enormous milestone of performing there. Here Lukács debuted as Leonora in Verdi's *La forza del destino* under the baton of Riccardo Muti.

She first performed in the US in San Francisco as Tosca. This was followed by a performance in the role of Amelia in Verdi's *Un ballo in maschera*. Her real American success was one of the most outstanding events of her career in 2001: performing Puccini's *Madama Butterfly* and *Tosca* in front of thousands of people in New York's Central Park. She also later performed Tosca at the Metropolitan Opera. In 2004 she performed the role of Abigail in Verdi's *Nabucco* in Hamburg and at the Wiener Staatsoper. She scored a huge success as Maddalena in *Andrea Chénier* as well. Lukács is in demand by the biggest opera houses of the world. Her exceptional vocal talent, unique musicality and fabulous dramatic ability rank her among the best. While we can enjoy her bel canto

of inimitable beauty in *Norma*, we can also hear her as a mezzo soprano of great volume performing as the heroine of Mascagni's *Cavalleria rusticana*.

So far her vocal career has included La Scala in Milan, the Metropolitan Opera House of New York, Staatsoper in Vienna, San Francisco Opera, Hamburg State Opera, Royal Opera House Covent Garden, Munich Opera, Deutsche Oper Berlin, Toronto Opera, New National Theatre in Tokyo, Bolshoi Theatre in Moscow, Zurich Opera House as well as the Salzburg and Edinburgh Festivals. During the season 2008-09 Lukács will return at the Vienna Staatsoper to sing *Nabucco* and at Barcelona's Liceu she will perform the *Turandot*.

In 2003 she was granted the honorary title "Merited Artist" of Hungarian Republic.

**NATELA
NICOLI**
mezzo soprano

Natela Nicoli was born in Georgia into a reputed family of singers. She completed her studies in piano and voice with distinction and perfected her talent with Renata Scotto, Christa Ludwig, Ruthilde Boesch, Branisteanu as well as Lamara Tschkonja.

After her debut at the Bolshoi Theatre in Moscow, Natela Nicoli moved to Austria, where she has been living since 1991. She was a member of the ensemble in the Graz Opera in the 1990's, where she performed important roles such as Octavian, Carmen, Cenerentola, Rosina, Brangäne in *Tristan und Isolde*, Meg Page in *Falstaff*, Dorabella in *Le Nozze di Figaro* and Maddalena in *Rigoletto*.

For her outstanding interpretation of Bizet's *Carmen*, Nicoli received the prestigious Opera Award in Germany in 1994.

In March 2007 she took part in the opera *Salome* at Teatro alla Scala in Milan.

In 1996 she was offered Austrian citizenship due to her extraordinary artistic contributions to society.

Nicoli was invited to sing at the most distinguished theatres and opera houses worldwide, appearing at the Salzburg Festival in *Les Troyens* (Ivor Bolton - Sylvain Cambreling) and *Die Zauberflöte* (Christoph von Dohnanyi - Achim Freyer). She recorded a number of duets on CD "Adagio" with Edita Gruberova in Munich (Philharmonie im Gasteig) with the Bavarian Radio Orchestra. Nicoli has performed at the Vienna Musikverein, Teatro Comunale di Firenze under the baton of Fabio Luisi, the Wiener Konzerthaus with Vladimir Ashkenazy, Wiener Volksoper, and Deutsche Oper Berlin.

Recent highlights include Nicoli's Germany tour with Verdi's *Messa da Requiem* under the direction of Fabio Luisi; the world premiere of J. Offenbach's romantic opera *Die Rheinnixen* as the role of Hedwig in Ljubliana and St Pölten, the role of Magdalena in *Der Evangelimann* at the Wiener Volksoper (Stage director: Josef Ernst Köpplinger); *Die Zauberflöte* as Dritte Dame at the Theater an der Wien under Fabio Luisi and at the Grand Théâtre de la Ville in Luxemburg; Luc Bondy's new production of *Salome* at the Scala di Milano in March 2007; and the Wagner Festival in Wels in May 2007 and 2008. She is often invited to sing in Graz's Stefanielsaal, the latest concerts being Mozart's *Requiem* alongside world re-knownnd Rober Holl, and Verdi's *Messa da Requiem* alongside Kurt Rydl.

Fall 2008 took her to sing at the Wexford Festival

Opera in Rimsky-Korsakov's *Snow Maiden*, then in Verdi's *Messa da Requiem* in Graz's Stefaniensaal and in Salzburg's Großes Festspielhaus. In February 2009 she performed with the Wiener Symphoniker at the Wiener Konzerthaus under Vladimir Jurowski. Spring 2009 takes her to sing with the Tonkünstlerorchester directed by Michail Jurowski in Strawinsky's *Mavra* as well as at the Wiener Musikverein, Festspielhaus St. Pölten, and at the Grafenegg Auditorium.

Natela Nicoli has sung under the baton of world re-knownnd conductors such as Fabio Luisi, Denis Russel Davis, Ivor Bolton, Christoph von Dohnanyi, Vladimir Ashkenazy, Philippe Jordan, Dimitrij Kitajenko, Jury Bashmet, Sylvain Cambreling, Martin Haselböck, Vladimir Jurowski, Michail Jurowski, Milan Horvat, Ernst Märzendorfer and Emil Tabakov.

MARIO MALAGNINI

tenor

Mario Malagnini began his opera career in 1984 with Verdi's *Corsaro*. In 1985 he made his debut in three roles that people would ask him to perform in years to come: Pinkerton in *Madama Butterfly* at the Grand Theatre in Quebec, Don José in *Carmen* at the Glyndebourne Festival and Cavaradossi in *Tosca* in Essen. He played every role more than 150 times. In 1985 he also gave his first performance in *La Traviata* and in *Aida* in Frankfurt, one of the youngest Radames in memory.

His career developed rapidly and led him to the following opera houses: the Wiener Staatsoper (*Tosca*), the Zurich Opernhaus (*La Traviata*), the Royal Albert Hall (*Simon Boccanegra*), the Budapest and Seoul Theatres (*Carmen*), the Opéra de Nantes (*Norma*), the Arena di Verona (*Un ballo in maschera*) and the Teatro alla Scala di Milano (*Nabucco*).

In 1987 he made his debut in the USA, at the Carnegie Hall in New York with *Battaglia di Legnano* and then with *Aida* in Houston. Subsequently he debuted with *Don Carlo* at the Teatro dell'Opera di Roma, where he sang *Carmen* too, and then *Madama Butterfly* at Deutsche Oper in Berlin. Next year he was Pollione in *Norma* at the Opéra de Montecarlo with Shirley Verret and portrayed the role of Gabriele Adorno alongside Maria Chiara and Giorgio Zancanaro in

Verdi's *Simon Boccanegra* in Florence. Among the engagements that followed, we remember *Tosca* with Raina Kabaivanska at the Teatro Petruzzelli in Bari and three important debuts: Covent Garden in London with *Madama Butterfly*, Opéra Bastille in Paris with *Carmen* and in Tokyo with *Aida*. In 1990 he sang *Don Carlo* at the Wiener Staatsoper, conducted by Claudio Abbado. In 1992 he played *Carmen* in Copenhagen with Giuseppe Sinopoli. Between 1993 and 1994, he took part in a spectacular staging of *Aida* in Paris Bercy, of *Carmen* at the Hallen Stadium in Zurich, at the Olympia Halle in Munich and at Sport Palace in Berlin. In 1995 he made his debut with *Lucia di Lammermoor* at the Palm Beach Opera and in 1997 he was at the San Francisco Opera for the first time with *Tosca*, that was shown again at the Festival of Torre del Lago. In 1998 he performed as protagonist in the first modern edition of Ruy Blas by Marchetti at the Teatro Pergolesi in Jesi. In July 1999, his eighth year at the Arena of Verona, he made his debut as Count Danilo in *Die Lustige Witwe*.

In 2000-01 he sang *Madama Butterfly* in Nice, Oslo, Tokyo, Munich and Vienna, *La Traviata* and *Aida* in the Arena of Verona, *Simon Boccanegra* in Zurich and Munich, *Tosca* in Paris, Beijing, Berlin, *Carmen* in Munich and Berlin, *Norma* in Palm Beach. In 2002-03

season he interpreted the role of Cavaradossi in *Tosca* at the Teatro Regio in Parma for the adieu to *Tosca* by Raina Kabaivanska, followed by *Adriana Lecouvreur* in Santiago. In this period he enlarged his repertoire with new titles such as *Luisa Miller*, *Il trovatore*, *La Rondine* and the unusual Alaleona's *Mirra*, transmitted by the studios of Radio France in Paris.

In 2004 he gave performances of *Tosca* at the Teatro Real in Madrid and he played in a *Madama Butterfly* production in Seoul for the century of Puccini's opera. Subsequently he was at the Sao Carlos Theatre in Lisbon with *Stiffelio*, acclaimed by both audience and critics. He was called to play *Fedora* at the Teatro alla Scala, where he returned to sing his beloved role of Don José in *Carmen*. He also appeared at the Solothurn Festival in *Don Carlo* and *Un ballo in maschera*, alongside Leo Nucci.

Among his performance it's worth also mentioning *Fedora* at the Wiener Staatsoper and the role of Radames in *Aida* conducted by Plácido Domingo at the Caracalla Terme in Rome; *Carmen* in Madrid with Denyce Graves. In the last seasons he appeared in *Madama Butterfly*, *Adriana Lecouvreur* and in recital under the baton of Riccardo Chailly at the Teatro alla Scala. Recently he sang *I Pagliacci* and *Turandot* at the Solothurn Festival, *Un ballo in*

maschera (Riccardo) at the Teatro Lirico in Cagliari, *Simon Boccanegra* (Gabriele Adorno) at the Wiener Staatsoper. He sang the role of Don José in *Carmen* at the Finnish National Opera in Helsinki and at the Bayerische Staatsoper; he made his debut at the Théâtre Royal de la Monnaie in Bruxelles singing the role of Loris Ipanov in *Fedora*, at the Teatro Verdi in Trieste he sang Ruggero in *La Rondine*. *Don Carlo* at the Grand Théâtre de Genève, Don José in *Carmen* at the Arena di Verona. In Cyprus he took on the role of Benjamin Franklin Pinkerton in *Madama Butterfly*, *Aida* (Radames) at the Bukarest National Opera and at the Teatro Verdi in Trieste

He has just sang *Madama Butterfly* at the Théâtre Municipal de Lausanne and she will sing *Madama Butterfly* in Corea.

Mario Malagnini recorded Leoncavallo's *La Bohème* (live recording at the Teatro La Fenice di Venezia), Verdi's *Stiffelio*, *Giovanna d'Arco* and *I Masnadieri* (live recording at the Ludwigsburg Festival, both with Renato Bruson), Marchetti's *Ruy Blas*.

Mario Malagnini studied as a trombonist and graduated in singing at the Conservatory of Milano, under the guidance of Pier Miranda Ferraro. He won the "Tito Gobbi" Prize, the "Belvedere" Competition in Wien and the "Enrico Caruso" Competition in Milano.

GIANNIS GIANNISIS

basso

68

Giannis Giannisis was born in Athens and studied singing under Kiki Morfoniou at the Athens Conservatoire, graduating *summa cum laude* in 1989.

In 1990 he won a Maria Callas Foundation scholarship in Athens and continued his studies in New York at the Juilliard School of Music, under Charles Kellis.

Giannisis has won numerous awards and distinctions at international competitions, like the "Maria Callas" (Athens, 1987) and the "MEF International Competition" (New York, 1991), etc.

Since October 2008, he is the Artistic Director of the Thessaloniki Opera.

He made his debut at the Athens Herodeon in 1987, singing the role of Cecil in Donizetti's *Maria Stuarda*, a production directed by A. Cavallaro and also featuring Kostas Paschalis and Marina Krilovich. He went on to play major roles with a number of other companies under eminent directors: Banco

in Verdi's *Macbeth*, conducted by Spyros Argyris (Catania, Italy); Argante in Corghi's opera *Rinaldo & C.*; Jake Wallace in Puccini's *La Fanciulla del West* at the Metropolitan Opera in New York, with Placido Domingo, Barbara Daniels and Sherill Milnes, conducted by L. Slatkin and directed by Giancarlo del Monaco; Colline in Puccini's *La Bohème* at the San Diego Opera, conducted by C. Rizzi, Leporello in Mozart's *Don Giovanni* at the Scottish National Opera; Salieri and Il Barone in the operas *Mozart* and *Salieri* and *L'Ultimi Luci* by Rimsky-Korsakov and Betta respectively at Cosenza in Italy; Angelotti in Puccini's *Tosca* conducted by A. Pappano at the La Monnaie Opera in Brussels, and Sharpless in Puccini's *Madama Butterfly* at the Frankfurt Opera.

Giannisis has also worked in a number of productions at the Metropolitan Opera in New York, performing the roles of Colline in Puccini's *La Bohème*, Capulet in Gounod's *Roméo et Juliette*,

with Ruth Ann Swenson, Cirillo in Giordano's *Fedora* with Mirella Freni and Plácido Domingo, conducted by Abbado and Achilla in Handel's *Julio Cesare*.

In Greece he has sung with the National Opera Company in such leading roles as Scarpia in Puccini's *Tosca*, Gerard in Giordano's *Andrea Chénier*, Escamillo in Bizet's *Carmen*, Don Giovanni in Mozart's work of the same name, and in numerous other productions, including *Rea*, *Fedora*, *La Bohème*, *Die Zauberflöte*, *Anna Bolena*, *Ariadne auf Naxos*, *Il Capello di paglia di Firenze*, *Il Trovatore*, *Peter Grimes*, *To Dahtilidi tis Manas* and *Gianni Schicchi*.

He has participated in numerous concerts in Greece and abroad, including the Spoleto Festival in Italy, where he performed Haydn's *Creation* with Katia Ricciarelli at the Queen Elizabeth Hall in London, at a gala performance at the New York Metropolitan Opera, at the Thessaloniki Concert Hall, where he

performed the part of Don Alfonso from Mozart's *Così fan tutte*, and at the Athens Concert Hall, where he has appeared in concerts and in Thanos Mikroutsikos's opera, *Epistroti tis Elenis*.

He sung the roles of Colline, Amonasro and Germont in the operas *La Bohème*, *Aida*, *La Traviata* respectively, with the Thessaloniki Opera. He has also given concerts and performed in oratorios with the Thessaloniki State Symphony Orchestra, the Athens State Orchestra, the Orchestra of Colours and the Greek Radio and TV Ensembles.

His recording catalogue features collaborations with some of the best-known names in the world of opera, including: James Levine, Plácido Domingo, Luciano Pavarotti, Sherill Studer, Sherill Milnes, Aprile Mollo, Mirella Freni, James Morris and Juan Pons. The recorded performances include *Idomeneo*, *Rigoletto*, *I Lombardi*, *Fedora*, *Andrea Chénier*, *La Fanciulla del West* and *Don Carlos*.

PRAGUE PHILHARMONIC CHOIR

70

The Prague Philharmonic Choir ranks among the leading mixed choruses (choirs) in the world. Representing Czech musical heritage, it has, above all, been actively shaping the form and character of European music and culture for the last seventy years. The Prague Philharmonic Choir was founded in 1935 by singer and choirmaster Jan Kühn under the name of 'Czech Vocal Choir'. Originally a chamber ensemble serving primarily Czechoslovak Radio, the choir became a reliable partner of Prague orchestras while performing in a number of cantatas, oratorios and operas and contributing greatly to Prague music life. Invitations to collaborate with renowned conductors of the Czech Philharmonic Orchestra such as Rafael Kubelík, Václav Talich, Karel Ančerl, Václav Neumann, Václav Smetáček, soon followed. Some of the concerts became memorable events, i.e. A. Dvořák's *St. Ludmila* with Rafael Kubelík at the courtyard of Prague Castle in 1948, the performance of Artur Honegger's *King David* under

the baton of the composer in 1949, Beethoven's *9th Symphony* at the Prague Spring Festival in 1949 with Erich Kleiber and the recording of Dvořák's *Stabat Mater* with conductor Václav Talich in 1952 - which was the first recording of PPC's. Originally an amateur ensemble, it rapidly grew into a professional choir, and in 1953 was integrated into the Czech Philharmonic Orchestra which became PPC's most important partner.

In 1959 after the death of choir's founder Jan Kühn, Josef Veselka, one of the most experienced Czech choir conductors, took over the baton of Prague Philharmonic Choir. His era brought about a unique sound for the choir which became an example for many choirs in Europe. Profesor Veselka demonstrated noncomparable analytical work transpired in excellent dramatic build up of single compositions with perfect intonation purity. In the 1960s the choir become formally known as the Prague Philharmonic Choir and was introduced to

the international public as a result of comprehensive European tours. Further international acclaim occurred in the early 1970's as the PPC made its first début in Japan. From 1981 to 1990 the choir was led by Lubomír Mátl - Veselka's pupil. Under his guidance the choir recorded *Stabat Mater* and *Requiem* of A. Dvořák with conductor Wolfgang Sawallisch, cantata works of Johannes Brahms with Giuseppe Sinopoli and participated regularly in the Pesaro Rossini Festival. Recordings made in collaboration with the Czech Philharmonic Orchestra received prestigious international musical awards in Paris, Berlin and Tokyo. This led to further exclusive opera recordings.

A new era in the artistic history of the ensemble was ushered in at the beginning of 1990, when the choir became an independent entity. Pavel Kühn, son of the founder, was engaged as the chief conductor, and under his leadership the choir established contacts with top international orchestras such as the Berliner

Philharmoniker, the Israel Philharmonic and the Concertgebouworkest, Amsterdam.

The next chief choirmaster, following on the musical legacy of his predecessors was Jaroslav Brych, who led the choir from 1996 to 2004. Jan Rozehnal took over in 2005 until 2006 and on March 1st 2007 Mgr. Lukáš Vasilek was made chief choirmaster and Miroslav Košler principal guest choirmaster.

Today, the Prague Philharmonic Choir is a permanent guest at significant Czech and world music festivals and participates in opera productions on several European stages. The ensemble is in constant demand by a large number of well-known international conductors and orchestras participating in concerts and recordings. No less significant is the PPC's on-going collaboration with Czech orchestras, especially the Czech Philharmonic Orchestra.

LUKÁŠ VASILEK

chorus master

Lukáš Vasilek graduated in Music Science at the Philosophical Faculty of Charles University in Prague, and conducting at the Music Faculty of the Academy of Music Arts in Prague, Czech Republic. In 1998 he became choirmaster of the Foerster Chamber Vocal Association and under his leadership the choir has performed in more than 150 concerts at home and abroad. During this time they have enjoyed success in various competitions including Lithuanian Klaipeda 2003 – 1st Prize, absolute winner; Vienna 2006 – 1st Prize, absolute winner. No less interesting were their recording activities for Czech Television, Czech Radio and realisation of several CDs. For the outstanding achievements with this choir Lukáš in 2005 was voted the Choirmaster-Junior from the Union of the Czech Vocal Choirs. In 2005–07 became the second choirmaster of the choir of the National Theatre (C. Donizetti – *Don Pasquale*, T. Veidl – *Die Kleinstädter*, W. A. Mozart – *La clemenza di Tito*, B. Smetana – *Hubička*). In the last couple of years he, beside the choir, has also conducted several Czech symphony orchestras.

In 2006 based on previous achievements he got an invitation of cooperation from Prague Philharmonic Choir (PPC). His debut as a new choirmaster of PPC was in G. F. Haendel - *Messiah* with the Czech Philharmonic Orchestra (CPO) in

Prague Rudolfinum. The other concerts with CPO followed with very positive references regarding Lukáš's work. Based on these successes Lukáš in March 2007 was named the principal choirmaster. Beside preparation and conducting of independent concerts with a repertoire ranging from an early to contemporary music he prepares great oratorium, cantata and opera projects where choir collaborates with foremost Czech and world famous conductors and orchestras. During his first year with PPC his the most significant projects were concerts with Czech Philharmonic Orchestra and its principal conductor Zdeněk Mácal in Prague and on concert tour in Spain. The part of this tour was performance of Dvořák's *Requiem* with Valencia Orchestra led by Walter Weller. He also prepared Lorin Maazel's opera *1984* (based on G. Orwell novel) for Palau de les Arts in Valencia, Spain. Amongst other great challenges belonged concert in France with Czech a cappella repertoire, Prague concert with Russian National Symphony Orchestra led by Valerij Poljansky, concerts of Dvořák's *Requiem* with Berlin Philharmonic Orchestra and conductor Nicola Luisotti and the concert performance of the opera *Le dernier Jour d'un condamné* by David Alagna at Palau de les Arts Valencia with starry cast led by Franck Villard.

THE MUSICIANS OF THE THESSALONIKI STATE SYMPHONY ORCHESTRA

Artistic Director

Myron Michailidis

FIRST VIOLINS

Concertmasters

Simos Papanas

Antonios Sousamoglou

Deputy

Andreas Papanikolaou

Principals

Mikis Michaelides

Yorgos Petropoulos

Theodoros Patsalides

Tutti

Maria Drougou

Maria Soueref

Evangelos Papadimitris

Evi Delfinopoulou

Krystallis Arhondis

Georgios Kandylidis

Andreas Papanikolaou

Greta Papa

Maria Spanou

Eftychia Talakoudi

Christina Lazaridou

Georgios Garifallas

Hector Lappas

Efstratios Kakabouras

SECOND VIOLINS

Principals

Anthoula Tzima

Daria Katsiou

Sub-Principals

Alketas Xhaferi

Tutti

Mimis Toptsidis

Thanassis Theodoridis

Despina Papastergiou

Isabelle Both

Evangelia Kouzof

Popi Mylaraki

Eleftherios Adamopoulos

Maria Eklektou

Georgios Kougioumtzoglou

Miguel Michaelides

Igor Selalmazides

Igga Symonidou

Anastasia Misyrlis

Nikos Tsanakas

VIOLAS

Principals

Neoklis Nikolaidis

Poulcheria Seira

Sub-Principals

Antonis Porichis

Alexandra Voltsi

Tutti

Felicia Popica

Irina Paralika

Christos Vlachos

Katerina Mitropoulou

Violeta Theodoridou

Dimitris Delphinopoulos

Rosa Terzian

Dimosthenis Fotiadis

Pavlos Metaxas

CELLOS

Principals

Vassilis Saitis

Apostolos Chandrakis

Dmitri Goudimov

Sub-Principals

Lila Manola

Tutti

Anthoula Kodogiannaki

Georgios Manolas

Victor Davaris

Dimitris Polisoisidis

Giannis Stefos

Christos Grimpas

Maria Anissegou

Dimitrios Alexandrou

Ioanna Kanatsou

Zoran Stepic

DOUBLE BASSES

Principals

Georgios Galistas

Charalambos Cheimarios

Sub-Principals

Ioannis Chatzis

Iraklis Soumelidis

Tutti

Eleni Bulasiki

Irini Pantelidou

Leonidas Kiridis

Michail Sapountzis

Georgios Polychroniadis

FLUTES

Principals

Nikolos Dimopoulos

Sub-Principals

Jannis Anissegos

Malama Chatzi

Tutti

Nikos Koukis

OBOES

Principals

Dimitrios Kalpaxidis

Dimitrios Kitsos

Sub-Principals

Yannis Tsogias-Razakov

Konstantinos Chasiotis

Tutti

Thomas Mitrizakis

CLARINETS

Principals

Kosmas Papadopoulos

Christos Graonidis

Sub-Principals

Paula Smith-Diamanti

Alexandros Stavridis

Tutti

Vassilis Karatzivas

BASSOONS

Principals

Vassilis Zarogas

Georgios Politis

Sub-Principals

Konstantinos Vavalas

Maria Poulidou

Tutti

Malina Iliopoulou

HORNS

Principals

Traianos Eleftheriadis

Sub-Principals

Vassilis Vradelis

Pandelis Fejo

Tutti

Dimitrios Despotopoulos

TRUMPETS

Principals

Spyros Papadopoulos

Grigorios Netskas

Sub-Principals

Giorgos Laskaridis

Tutti

Ioannis Sismanidis

Dimitrios Kouratzinos

TROMBONES

Principals

Philimon Stefanidis

Athanasios Ntones

Sub-Principals

Fotis Drakos

Georgios Kokkoras

Tutti

Evangelos Baltas

TUBA

Sub-Principals

Georgios Tiniakoudis

Pavlos Georgiadis

TIMPANI

Principals

Dimitrios Vittis

Margarita Kourtparasidou

Bladimir Afanasiev

PERCUSSION

Sub-Principals

Konstantinos Hanis

Tutti

Eleftherios Agouridakis

Delia Michaelidou

HARP

Principals

Katerina Gima

PIANO

Principals

Marilena Liakopoulou

NOTE: TSSO's regular musicians are mentioned in seniority order.

Orchestra Inspector

Eleni Bulasiki

Deputy Orchestra Inspector

Georgios Manolas

Deputy Orchestra Inspector Assistant

Zoran Stepic

Stage Managers

Petros Giantsis, Giorgos Nibis

TSSO ADMINISTRATION

ARTISTIC DIRECTOR

Myron Michailidis
e-mail: director@tssso.gr

PLANNING MANAGER

Philip Hatzissimou
Tel. +30 2310 257920
e-mail: philh@tssso.gr

SECRETARY OF ARTISTIC DIRECTOR

Mina Papakonstantinou
Tel. +30 2310 257940
e-mail: secretary@tssso.gr

SECRETARIAT-PRESS OFFICE

Vangelis Giasimakopoulos
Tel. +30 2310 257902
e-mail: vangelis@tssso.gr

SECRETARIAT

Maria Nibi
Tel. +30 2310 257900
e-mail: maria@tssso.gr

Nikos Kyriakou

Tel. +30 2310 257910
e-mail: info@tssso.gr

ACCOUNTING DEPARTEMENT

Emmanuel Adamos
Tel. +30 2310 589159
e-mail: economics@tssso.gr

Effie Terzi

Tel. +30 2310 589157
e-mail: accounting@tssso.gr

PUBLIC RELATIONS – MARKETING

Marieta Gaitani
Tel. +30 2310 257929
e-mail: pr-media@tssso.gr

MARKETING

Nikos Kyriakou
Tel. +30 2310 257910
e-mail: info@tssso.gr

Freelance associate

Penelope Barbetaki
Tel. +30 210 7608093
e-mail: pbarbe@otenet.gr

MUSIC LIBRARY - ARCHIVE

Theodora Karamanidou
Tel. +30 2310 589156
e-mail: library@tssso.gr

BOX OFFICE

Elena Paraschou
Tel. +30 2310 236990

MUSICIANS' UNION

Tel. +30 2310 257925
e-mail: smykoth@gmail.com

THESSALONIKI STATE SYMPHONY ORCHESTRA

Moni Lazariston
21 Kolokotroni str.
56430 Thessaloniki, Greece
Tel. +30 2310 589156-59
Fax. +30 2310 604854

TSSO REHEARSAL HALL

73 Nikis Ave.
546 22 Thessaloniki, Greece
Tel. +30 2310 257900/902/910
Fax. +30 2310 252035

TSSO website: www.tssso.gr

New issue by the TSSO

In April 2009 the third CD of the Thessaloniki State Symphony Orchestra (and the first that features exclusively orchestral pieces) was released. This CD contains works by **Ildebrando Pizzetti**, an eminent Italian composer of the 20th century. The CD is released in collaboration with **NAXOS** and it includes world premiere recordings. Seventy minutes of romantic music with remarkable impressionistic elements and especial mediterranean colour, music inspired by ancient greek themes. This CD recording constitutes both TSSO's new challenge and its major achievement.

Νέα δισκογραφική παραγωγή της ΚΟΘ

Από το Απρίλιο του 2009 κυκλοφορεί το πρώτο CD της ορχήστρας με αμιγώς ορχηστρικά έργα (και τρίτο στη σειρά CDs της ΚΟΘ) του **Ildebrando Pizzetti**, ενός από τους σημαίνοντες Ιταλούς συνθέτες του 20ου αιώνα. Το CD κυκλοφορεί από την εταιρεία **NAXOS**, ενώ περιλαμβάνει και έργα που ηχογραφούνται για πρώτη φορά παγκοσμίως. Εβδομήντα λεπτά ρομαντικής μουσικής με έντονα ιμπρεσιονιστικά στοιχεία και ιδιαίτερο μεσογειακό χρώμα, με έμπνευση από την αρχαία ελληνική θεματολογία, αποτελούν τη νέα πρόκληση για την ΚΟΘ, αλλά και συγχρόνως τη νέα μεγάλη της κατάκτηση.

Η συναυλία στο Smetana Hall της Πράγας πραγματοποιείται
υπό την αιγίδα της ελληνικής πρεσβείας στην Πράγα.

Koncert v Praze se koná pod patronací Velvyslanectví Řecké republiky v Praze.

The concert at Smetana Hall is taking place
under the auspices of the Embassy of Greece in Prague.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

